V A T R A

FOAIE ROMÂNEASCĂ DE OPINIE ȘI INFORMAȚIE
(Impresso come manoscritto)

Iulie-Aug. 1955 V,4
Nr 52

ROMA
Via C.Morin,6

TRANSILVANIA 1940

Nici un popor n'a îndurat mai îngrozitor de multe lovituri ca românii. Trecutul nostru e un lanț de jertfe fără seamăn. Momentele de bucurie și înălțare au fost atât de puține! Nici un uragan istoric nu ne-a ocolit și nici un prăpăd. Durerea a devenit tovarășa de viață a neamului, iar duhul ei a zămislit resemnarea subt loviturile soartei, precum din duhul jertfei s'a întărit credința mereu vie în venirea dreptății. Așa am rezistat în trecut, așa rezistăm și azi peste veacuri. Sângerăm și credem.

Anul nefast 1940 a urnit furiile destinului asupra neamului românesc. E înspăimântător de inexplicabil cum s'a putut să nu avem nici un prieten adevărat,- adică prieten pe viață și pe moarte,- când s'a pus în cumpănă viața și moartea popoarelor! Și doar România nu era țară ticluită artificial, prin articole de tratate silnice, ci statul național, firesc, care cuprindea în granițele sale marea majoritate a poporului românesc după două mii de ani de lupte și suferințe!..

Adevărat: noi n'am crezut, nimeni nu și-a putut închipui că dreptatea românească, atât de evidentă, ar mai putea fi judecată vreodată. Dreptatea noastră s'a împlinit ca rezultat al unui principiu recunoscut de toți, pretutindeni și pentru totdeauna. Dreptul de-a ne uni toți românii într'un singur stat nu ni l-au dat războaiele sau tratatele, ci realitatea cea mai vie. Granițele noastre n'au fost de cuceriri, ci de restabilire a unui drept natural pe care toate popoarele europene l-au realizat, dela cele mai mari până la cele mai mici. Etnice au fost granițele noastre, nu politice sau strategice. Deaceea am crezut că sunt eterne, că trebue să fie. Granițele noastre nu le-am trasat noi, ci chiar dușmanii noștri, pe hărțile lor etnografice, când au fost cinstite.

Dreptatea românească e atât de evidentă că noi n'am socotit necesar s'o demonstrăm, sau n'am vrut, sau n'am știut. Numai cine n'are dreptate trebue să se sbuciume, să mintă și să înșele pentru a creia aparențe împotriva evidenței. Toată propaganda revizionistă ni s'a părut o echilibristică și un artificiu de vorbe goale care nu pot înșela pe oamenii serioși, care sunt menite să aibă soarta bășicilor de săpun la orice examinare atentă.

Judecata lui Solomon se poate repeta veșnic cu acelaș rezultat: mama adevărată nu se va mângâia niciodată cu ciopârțirea copilului, pe când cea falsă.. Pentru noi Transilvania nu poate exista decât întreagă, trup din trupul nostru. Pentru alții ea reprezintă doar ambiții istorice sau castele feudale zidite din truda generațiilor de robi români. Pentru noi înseamnă tot: trecut, prezent, viitor, ființa sau neființa. Noi n'am venit de nicăieri; ne-am plămădit, ne-am născut și am crescut din pământul ardelean. De mii de ani milioane și milioane de români au asudat muncind, au sângerat luptând și au murit amestecându-și țărâna pretutindeni în pământul străvechiu, încât toate văile și dealurile și toți munții sunt îmbibați cu sânge românesc, iar pașii trecătorului calcă numai pe pământ amestecat cu pulbere de trupuri românești.. Alții se pot mulțumi cu o parte mai mică sau mai mare din Transilvania, reprezentând pentru ei numai teritorii de exploatare; noi nu putem uita niciodată pe părinții și străbunii noștri rămași în pământ.

Secole după secole am suferit și am crezut în sosirea dreptății, fără a-i fi cunoscut bucuriile. Cu atât mai mult ne vom stăpâni acuma revolta și vom aștepta ceasul izbăvirii. Dincolo de Transilvania 1940 va veni împlinirea dreptății. Credem în Transilvania românească, eternă și nedespărțită!

Liviu Rebreanu

SCRISOARE d-lui V.A.Ureche: Starea sănătăţii nu mi-a permis să răspund mai curând la scrisoarea prin care mi-aţi adus la cunoştinţă existenţa Societăţii de cultură Macedo-Română şi nobila ei misiune. Pentru a împiedica desnaţionalizarea numeroşilor Români răspândiţi pe solul Turciei europene, Dv apelaţi la toţi. Pentru a para pericolele ce ameninţă pe fraţii noştri, proectaţi să ridicaţi şi subvenţionaţi instituţii româneşti în Balcani şi mai ales în Macedonia. Nimic mai înţelept şi eficace, în adevăr, pentru a întreţine la ei studiul limbii, religiei, istoriei şi moravurilor părinţilor noştri.-

Fapta Dv e cu adevărat patriotică; ea va fi bine primită şi generos încurajată în România. Mă asociez din toată inima, în limita mijloacelor mele, la eforturile Dv. Societatea de cultură Macedo-Română răspunde unui mare gând al Prinţului Cuza. Nu Dv am să vă spun că Prinţul a şi subvenţionat, mai întâi din caseta sa particulară, în Bulgaria şi Macedonia, mai multe şcoli române, care mai apoi primiră o donaţie dela Stat, dacă-mi amintesc bine. Imi mai aduc aminte că Prinţul, la propunerea d-lor C.Negri şi D.Bolintineanu, cari vizitaseră aceste populaţii, a adus un număr de Români din Macedonia la Bucureşti, pentru a-şi completa aci educaţia şi a forma sâmburele unui fel de Şcoală Normală ce trebuia să fie o pepinieră de profesori pentru şcoalele româneşti de peste Dunăre. Aceste aşezăminte, dispărut-au oare? şi, în acest caz, voiţi să le reînviaţi? sau au dăinuit până acum şi Dv voiţi să profitaţi de împrejurările politice pentru a le întări şi revendica dreptul de a întinde o mână protectoare fraţilor noştri din Macedonia? In orice caz, Societatea ce prezidaţi e o operă patriotică. Şi consider o cinste să fiu înscrisă cu cei doi fii ai mei, Alexandru şi Dumitru, printre aderenţii Dv.-

Paris, 7 Iulie 1880.-

Prinţesa Elena Cuza

NOTA. Asemenea gânduri înalte şi sentimente patriotice frământau nobila inimă a Domniţei Elena Cuza şi a fiilor săi în amarul exil. Ea nu-şi pierdea vremea în intrigării şi firitisiri cu cine ştie ce derbedei levantini, într'un moment când aceştia împroşcau cu bale de venin rănile sângerânde ale răstignitului nostru neam din Pind şi Macedonia. Căldura acestei sincere frăţii din partea întregei elite româneşti a întreţinut avântul lui Dimitrie Atanasescu, al preotului Averchie, al lui Apostol Mărgărit şi al miilor de fruntaşi macedoneni în lupta grea şi inegală cu asupritorii.-

FERICITUL IEREMIA ROMANUL de Pr. Ion M. Gârleanu

Pribeag blajin, spre ţară bună
Cu sfinţi iubiţi de Dumnezeu,
Ce ne'nţeles, sublim e focul
Ce-ţi luminează drumul greu!

Român senin cu suflet mare,
Din obositele mulţimi,
Te rupe vraja veşniciei
Ca să te urce'n înălţimi..

La Neapole în mănăstire,
Umil, o rasă grea îmbraci,
Ca să slujeşti cu Sărăcuţul
Pe cei bolnavi, pe cei săraci.

Printr'înşii îţi vorbeşte crucea,
Tu vezi într'înşii pe Hristos
Şi vieaţa Lui ce creşte'n tine
Te face zilnic mai milos.

Regina lumii, Preacurata
Ţi-se vădeşte'n rugăciuni
Şi sfânta-ţi binecuvântare
O preamăreşte cu minuni.

Un val de mistică iubire
Ce se resfiră luminând,
A fost vieaţa ta întreagă,
Serafică în faptă'n gând.

Pribeag, robit de fericire
Prin moarte-ajungi pe rai stăpân,
Iar timpul îţi sporeşte slava
De franciscan şi de român.

Cel mai român sfânt, Ieremie,
Şi cel mai sfânt român tu eşti,
Priveşte deci din ceruri, frate,
Spre fiii ţării româneşti.

&&. Despre Greci la vremea lui Dumitraşco Vodă (1684). Aşa socotesc eu cu firea mea aceasta proastă; când o vrea Dumnezeu să facă să nu fie rugină de fer, şi Turci în Ţarigrad să nu fie, şi lupii să nu mănânce oile în lume, atunce poate nu vor fi nici Greci în Moldova şi în Ţara Muntenească; nici or fi boieri, nici or putea mânca aceste două ţări cum le mănâncă; iară alt leac n'au rămas cu condeiul meu să mai pomenesc ca să pot găci. Focul îl stingi, apa o ezeşti şi o abaţi pe altă parte, vântul când bate, te dai în lături într'un adăpost şi te odihneşti, soarele intră în nouri, noaptea cu întunericul trece şi se face iară lumină, iară la Grec mână sau omenie, sau dreptate, sau nevicleşug, nici unele de aceste nu sunt, sau frica lui Dumnezeu; numai când nu poate să facă rău, se arată cu blândeţe; iară inima şi fiera, tot cât ar putea, este să facă răutate. Cătaţi de cetiţi la hronograful Grecesc, de vă încredinţaţi şi mai bine, pre când au fost Grecii puternici şi Impărăţiea era a lor, ce făceau pre atunce şi ce lucrau?

Ion Neculce

DORURI ŞI NECAZURI (Fragmente de scrisori)

B.-Argentina: Primesc cu multă plăcere Vatra; o citesc cu mult interes şi admiraţie. Scopul acestor rânduri e de a rectifica adresa..

M.-Canada: Ce faci de nu mai scoţi Vatra regulat? mi se pare că te cam
laşi pe tânjală! In loc ca acuma să scoateţi, cu forţe unite, "Pământul Stră-
moşesc, în română şi cu 2-3 pagini în limbi de circulaţie universală, ceva
broşuri, şi să faceţi o acţiune concentrată cu toate grupele politice romă-
neşti şi cu celelalte naţiuni de peste cortină, am impresia că acţionaţi
prea încet! Ce aşteptaţi? ca să mai facă iar vreo trăsnaie Iliuţă-activu?

Pe Posteucă ar fi bine să-l mai lăsăm în pace ca omul să mai răsufle,
poate şi-a reveni în fire după chelfăneala ce i-am dat-o noi aici şi marea
lecţie ce i-aţi dat-o voi în Vatra.. Pe aici se şopteşte de către cei doi
simişti cari au mai rămas că satana de Sima ar fi predat "comanda" nu ştiu
cui şi nu ştiu cum - şi ce comandă? căci doar ştiut e de către toată lumea
că a fost măturat din fruntea Legiunii Căpitanului, unde peste voinţa noas-
tră şi cu ajutorul poliţiei secrete a lui Carol Lupescu-Moruzov se cocoţa-
se acest impostor. Vatra trebue să vegheze şi să păzească Legiunea ca un
câine ciobănesc stâna. Greutăţile sunt multe şi mari, de aceea cu toţii să
ajutăm Consiliul Conducător, care se întregeşte foarte bine cu d-l Gârneaţă
în frunte, locţiitor băditţa V.Iasinschi şi secretar general d-l C.Papanace,
care ştim că era foarte apreciat de Căpitan şi consultat în toate proble-
mele legionare.

G.-Canada: Am întâlnit în ospitaliera lui casă un profesor spaniol de
la Universitatea din Mexico, sosit de curând din Madrid. Din discuţiile cu
acest mare prieten al României şi admirator al lui Moţa şi Marin, al Mişcă-
rii Legionare, al echipei răsbunătorilor din Elveţia, cum îi numeşte dânsul-
am constatat că restul simiştilor ce se mai află prin Madrid n'au partici-
pat alături de ceilalţi Români şi de autorităţile spaniole la punerea
pietrei fundamentale a căminului dela Aravaca. Profesorul numea această a-
titudine "trădare" şi era foarte indignat contra lui Sima "ucigaş al lui Co-
dreanu"; de aceea a hotărît să demaşte pe farsor cu orice prilej. El omagia
pe d-l Gârneaţă pentru trecutul său frumos şi curajoasa acţiune ce duce în
prezent cu valoroşii săi colaboratori Iasinschi şi Papanace.

D.-Italia: Citind declaraţiile lui Gheorghiu şi Cristescu, am rămas cu
senzaţia că numiţii i-au făcut un nepreţuit serviciu "crăişorului" prin de-
claraţiile dela Agerpress. Orice Român de bine din ţara subjugată, căruia-i
vor cădea sub ochi rândurile din "Scânteia", va rămâne cu impresia că în lu-
mea liberă se munceşte mult pentru cauza naţională, dar că totul e făcut de
"crăişor". Se pune deci întrebarea dacă Sima n'a lansat intenţionat pe cei
doi în RPR pentru a-şi face în mod gratuit propaganda, chiar prin reperişti.
Şi în acest caz, se pot formula o întreagă serie de ipoteze, toate, logic
vorbind, valabile.-

C.-Argentina: La B.Aires se află de câtva timp industriaşul român N.Ma-
laxa. Se pare că n'a vrut să ia contact cu nimeni de pe acolo, din vechii
politicieni. Singurului cu care a stat de vorbă i-a exprimat textual "admi-
raţia" ce are pentru puterea de muncă legionară, de jertfă, iniţiativă, etc.:
"Domnule, sunteţi singurii oameni care binemeritaţi dela Patrie! De unde
scoateţi atâta energie?"- Politicienii i-au mâncat peste 300.000 de dolari.
Nici nu mai vrea să audă de ei!

De ce nu sugeraşi prin Vatra înfiinţarea comerţului legionar în stil
mic: câteva cooperative în diferitele continente unde suntem împrăştiaţi.
Ne-ar da posibilitatea menţinerii luptei şi publicaţiilor noastre.

B.-Canada: Posteucă pe toate căile caută să demonstreze că tu, Papanace
şi alţii aţi fi veninoşi şi plini de răutate, şi că problema Românilor din
Macedonia e minoră şi fără importanţă, pe care ar trebui s'o abandonăm.-Cu
poşta aeriană am primit broşura d-lui N.S.Govora, prin care caută să-l re-
pună în circulaţie pe Iliuţă activu.. Dacă se va face un congres al legio-
narilor din exil, pentru validarea noii conduceri, aş veni bucuros. Mă gân-
desc să merg ca martor în procesul băeţilor din Berna, însă nu ştiu de voi
putea obţine un concediu mai lung din fabrică. Avocatul Sofron Pechete, ca-
re-i un mare patriot, ce şi-a făcut studiile în ţară, ne va reprezenta ono-
rabil la proces. Dacă tu doreşti să mergi la Berna, aş fi dispus să-ţi plă-
tesc drumul.

M.-Elveţia: Evenimentele dela Berna au umplut de mândrie suflarea romă-
nească, pentru curajul şi jertfa tinerilor conjuraţi. Unii ziarişti, circum-
cişi probabil, începuseră să-i taxeze de "bandiţi", "gang", etc. I-am întrebat
dacă "gang" au fost şi cei 3 Elveţieni cari s'au ridicat să-şi elibereze
Patria. Ratio nobilă aceasta. De altfel Pascal afirma că "les Suisses s'of-
fensent d'être dits des gentilshommes et prouvent la roture de la race
pour être jugés dignes de grands emplois". Cu recunoştinţă să rămânem în
faţa acestui guvern care rezistă la atacurile roşii; şi consecinţele ce

pot decurge din asta nu vor fi ușoare. Mulțumesc lui Dumnezeu că s'a res-
pins cererea de predare la o tortură sigură.

Chestiunea cu documentele dela Yalta a prăbușit de pe piedestale pe
cei trei"Mari","care mari"s'au numit singuri. Mari bolnavi, mari inconștienți,
mari criminali față de atâtea și atâtea milioane de creștini dați sclavi-
ei. Cei 50 de mii de ofițeri germani, puși ca desert la dejunul acestor trei
monștri, dacă n'au fost executați spectacular ca cei 15.000 de ofițeri po-
lonezi.. totuș au fost răpuși, întocmai ca brigăzile germane dezarmate din
țara românească. Vagoane și vagoane, zile și nopți, s'au perindat pe liniile
ferate spre Rusia Roșie. Inghesuiți, de și morții lor tot în picioare rămâ-
neau, cereau prin gratii"Wasser". După o săptămână, vocile erau stinse, și tot
"Wasser"mai cereau. Săptămâni de transport fără apă, fără alimente, fără hi-
gienă. Femeile române plângeau. Intindeau mâinile cu ulciorul cu apă sau o
bucată de pâine, dar le ridicau sentinelele roșii și dispăreau. Și acum, să
ne mai întrebăm: unde au dispărut ofițerii și serii țării noastre? In care
Aiud blestemat? In care canal al morții? Pe care drum al Siberiei, în care
cimitir? Unde's? Sălbăticia, cruzimea, calculul satanic cu care s'a decis și
parafat decretul dela Yalta de"Marii"senili i-a executat. Asta e adevărul!
Care voce a Occidentului s'a ridicat, revoltată, cerând dreptate? Care? Ori
cine are dreptul la dreptate: și Omul și animalul și piatra și planta; ori-
cine! Din massa narcotizată a refugiului preocupată de pâinea de fiecare
zi probabil, s'au ridicat acești băeți cari, prin jertfa lor, au provocat
procesul dela Berna. Acum, să vie toată suflarea românească ca unul în fața
tribunalului. Să vadă cei ce ca struții își ascund capul ca să nu fie deran-
jați dela siestă.

Excelența Tilea cu Berea etc. au găsit cu cale să ofere plocon de ono-
mastica senilului care a parafat tratatul sclaviei noastre. Și aceasta în
numele refugiaților. Să le fie rușine! E de dorit ca fiecare să se prezinte
în numele său personal și să lase gloata în plata Domnului. Asta nu prea le
convine, căci de s'ar prezenta în numele lor personal ar rămâne porțile în-
chise. In numele"refugiului", e altă chestie: e o forță pe care fiecare"ma-
re" o menajează.

In"Ici Paris", copilul natural al lui Carol cu d-na Marcovici își ridi-
că glasul. E perfect adevărat tot ce spune și cunosc bine cazul. Ba chiar
pe autor, care alerga mereu după mine pe la Paris pentru documente, și mi-a
încredințat manuscrisul înainte de publicare.. Ce"besuta"? o roaibă cu
3573 de pistrui, cu g[illegible]e, cu ochi porcești și fără gene, cu o pulpă mai groa-
să ca cealaltă de trebuia să comande ciorapii expres pentru picioroange-
le-i sucite, cu părul roș ca al clăieilor Brabancon, cu maniere de șatră, cu
trecut dezonorant, din neam de samser,- însă cu spiritul machiavelic dublat
de viciile mesalinei: Asta e portretul adevărat, nu cel creat de coreligio-
narii ei. Că e din poporul ales, asta nu poate fi un repros plauzibil pen-
tru nimeni; reproșul e pentru un trecut scandalos, contrariu moralei și u-
zului; pentru distrugerea totală, prin băuturi spirtoase, viciuri și stupe-
fiante a unui om, fie el rege; prin frica pe care i-o întreținea, de ajun-
sese să nu mai mănânce o bomboană înainte de a fi gustată de ea.

M.-Statele Unite: Peste câteva zile se vor întâlni marii mahări la Ge-
neva. Să-mi-așă vâre dracul coada și să se înțeleagă pe spinarea noastră: da-
că va fi așa, să dea Cel de Sus ca să împartă Marea Britanie: 90% unul și
restul de 10% celălalt, indiferent care va fi partea leului, dar să o împar-
tă înainte ca să moară marele cabotin dela Yalta: Sir Winston Churchill.

D.-Franța: Știți Dv ce-au făcut comuniștii și cripto aici în Franța, ca
să împiedice ratificarea tratatelor dela Paris? Mii și sute de scrisori, te-
legrame și delegații, cari invadau calea deputaților și senatorilor, la bi-
roul lor, la domiciliu, pe stradă, etc, și căutau dacă nu să-i convingă, dar
să-i înspăimânte și să-i șantajeze; nu au reușit, dar nici mult nu mai a-
veau. Au creat însă o stare de confuzie permanentă, o teamă, încât Francezii
nu așteaptă decât o târguială cu Rușii, chit că dau tot, dar să scape cum or
scăpa.. Ei bine, în câteva zile încep conferințe de o extrem de mare impor-
tanță; noi Yalte pe capul nostru. Să formăm mii de mici cete, cu ungurii,
nemții, bulgarii, să ne ducem acasă, la birou, la toți diplomații..

B.-Franța: Sunt unul din mulțime. Nu sunt"refugiat politic". Am fugit pur
și simplu din Țară: nu-i iubesc pe Ruși. Nu puteam trăi cu ucigașii noștri.
Sunt deci un fugar, un anonim, fără statut"politic". Ca mine sunt poate încă
sute și sute, în diverse țări.. Mă gândesc, dacă prostimea asta numeroasă ar
trimite adesiunile lor la oricare dintre ziarele românești: Vatra, Curierul,
Stindardul, Troița, etc., fără ca prin asta să afirme o"anumită"tendință po-
litică. Să ne strângem deci și să ne numărăm. Printr'un efort național gaze-
tăresc, trecând peste animozități, am centraliza aceste liste și ne-am număr-
ra. Câți vom fi? In numele acestei mulțimi, unul mai breaz dintre noi să

ticluiască o scrisoare, nici lungă, nici scurtă, nici prea politicoasă, nici
prea țâfnoasă. Cui? Mă refer -în cazul meu- la Franța: președintelui de
Republică, șefului de guvern, șefilor de partide, de ziare, de mari întreprin-
deri, de învățământ, etc. In celelalte țări, idem. Și să le spunem clar, pe
puncte: 1) In România, țară bogată în petrol, aur, grâne, vite, pește, etc.,
înainte de războI au făcut averi fabuloase numeroși supuși francezi. 2)
Comerțul exterior cu Franța, politica financiară, culturală, etc., au profitat
cu vârf și îndesat Franței (le stăm la dispoziție cu cifre pentru detalii).
3) Școli, Inst. Catolice, ziare, etc. franceze în plină maturitate, cu situație
excedentară. 4) Politică și propagandă, alianțe, diplomație.

Somație: Dacă în toate conferințele diplomatice ce urmează, și în toată
atitudinea Franței (respectiv Angliei, Germaniei, etc.) nu reiese clar, acut,
violent, dreptul României de a se guverna liber și în conformitate cu Pro-
clamația Drepturilor Omului, dacă nu vedem net, clar, imperios, fără eufemisme
și echivocuri, o acțiune diplomatică în acest sens a Franței, noi, cei 60
(300, 1020) români, împrăștiați în toată lumea, oameni hotărîți, apolitici sau
fără osebire de credințe politice, religioase, etc., nereprezentând niciun
Comitet Național, Paranațional, Diplomatic, sau"Autorizat", jurăm, că de va mai
fi vreodată o Românie liberă, picior de francez nu va mai prinde rădăcini
pe glia noastră. Nu vom uita. Vom accepta desigur relații diplomatice, comerț
sau turiști, dar țară Soră vom numi țara care în vremi de izbeliște nu a
uitat frățietatea. Să nu ni îndruge în anul Z. că Franța 1955 fusese guver-
nată de X sau Y, cari singuri și personal au conducerea, deci responsabili-
tatea. Noi vă facem pe toți azi solidari. Luați aminte!.. Și de nu vom pu-
tea ține noi acest legământ, jurăm să vorbim în fiecare săptămână copiilor
noștri, pentru a ține trează veghea.

C.-Franța: A trebuit să vin aici pentru a cunoaște aceste mijloace de-
mocratice: cartea de sejour și cartea de travail, mijloace admirabile, de
copiat și aplicat și la noi în țară străinilor; fiind copiate după țara
model de libertate, cred că nimeni nu va avea a se plânge..

C.-Suedia: Am urmat cu medicamente cu speranța că o să scap de opera-
ție la stomac, însă oboseala mă împiedică să lucrez. A mai contribuit și su-
părarea cauzată de banditul de Lahovary, care ne-a vândut familiile și pe
noi tâlharilor ce-i plăteau foarte gras vânzarea. La judecată i s'a dat nu-
mai un an și jumătate de închisoare, însă cred că nu s'a terminat cu el. Poa-
te să-l mai purice din când în când și să mai scoată multe lucruri necu-
rate. De când cu Lahovary ne-am mâncat credința ca țiganul biserica, n'avem
curaj să mai căscăm gura nicăeri.- Le Figaro încă de un an a semnalat ten-
tativele pentru dezagregarea emigrației anticomuniste. De câteva luni se
vede însă că aceste tentative se multiplică. Toate mijloacele sunt puse în
mișcare pentruca măcar o parte din exilați să renunțe la libertatea ce
și-au ales și să se reîntoarcă în țările lor. Incercarea se face printr'un
general anume Mihailov, care a înființat în Germania de est un birou ce se
ocupă cu strângerea adreselor prin diferiți indivizi ca Lahovary. Primit
lucru ușor și foarte bine plătit numai să poată să-i aducă și apoi să-i
lichideze după bunul plac.

A.-Franța: Guvernul dela București ar face mai bine dacă ar cere dela
Ruși pe toți prizonierii români care-și sting viața prin lagăre; dacă ar elibera pe
repatria populația deportată din Basarabia și Bucovina; dacă ar elibera pe
toți episcopii, preoții și deținuții ceilalți din temnițele repereului. In-
sele-se cine-o vrea, noi nu ne vom lăsa înșelați de cei împovărați de-atâta
minciună, de-atâta sânge și crime. Noi nu așteptăm dela ei decrete de"amnis-
tie", ci așteptăm plecarea armatelor rusești din Țară, alegeri libere sub
control internațional, și atunci ne vom întoarce fără aceste decrete. Până
atunci însă, să trâmbițăm cu și mai multă forță robia poporului român și
crimele ce se săvârșesc zilnic acolo.

Vineri 10 Iunie a ținut Gafencu o conferință în legătură cu Geneva. La
început s'a produs un mic incident între d-l Rizescu-Brănești și ilustrul
director al ilustrei gazete Bire, ocazie cu care Kir Theo, împins de elanul
eroilor dela Termopile, s'ar fi repezit cu fălcile în pumnii lui"nea Nae";
care, destul de împăciuitor, cum îl cunoaște toată obștea românească, l-a
sfătuit pe grec ca atunci când este câte o manifestație sau adunare romă-
nească, să facă dânsul bine și să mai stea pe-acasă, că locul lui nu este
printre români.. De Inălțare, la parastul pentru eroii noștri, au vorbit d-l
col. Neferu, decorat cu"Mihai Viteazul", și d-l Titeanu, consilier și epitrop
al bisericii. Deși zi de lucru, biserica a fost plină. A doua zi s'a primit
o scrisoare dela d-l Negruzzi, supărat foc că și-a permis cineva să facă
parastas peste capul Asociației combatanților.. A cerut să li se facă un
alt parastas și s'a făcut Duminică. A fost puțină lume, căci s'a considerat
chestia cam deplasată. A cuvântat dânsul vreo 30 de minute în franțuză și
vreo 20 minute în română. Era gata să rămână singur în biserică. A vorbit
de Roosvelt, de Churchill, de era atomică, numai de morți și de eroi nu.

C.-Italia: Din cele ce am citit în"Vocea libertăţii" greceşti deduc că lista inconştienţilor, publicată de Vatra, va creşte cu adaosuri simandicoase. Greţii levantini ştiu să speculeze cabotinismul sau complexul de inferioritate al Valahilor.- Nu ştiu dacă din prostie, sau cinism, aceeaşi "Voce" trâmbiţează ştirea că Comitetul Român American, la intervenţia d-lui Caranfil, a obţinut pentru refugiaţii greci din Grecia alimente în valoare de 150.000 dolari, în vreme ce pentru refugiaţii români care se tuberculizează prin atâtea lagăre străine nu dau aproape nimic. Să fie o veche deprindere a fanarioţilor de a sustrage românilor ceeace li se cuvine(chiar când se găsesc pe pământul patriei lor), sau o fi vocea sângelui care l-a făcut pe"ministrul român"Caranfil să facă acest gest?..

Profitând de lichelismul unor români, foile iudeo-levantine tind să devină monitoarele exilului. De altă parte, radio Londra în ultimul timp, în revista presei nu citează decât din aceste foi infecte. Pare că ar fi un întreg plan pentru promovarea păturii suprapuse. Se vede că cu aceştia, cari n'au niciun fel de dragoste pentru poporul român, rechinii din străinătate speră să-şi facă mai bine afacerile lor oneroase. Atunci pentru bietul român nu va fi altă scăpare decât să îndrăgească codrul..

C.-Statele Unite: Dacă timpurile nu se schimbă, sper ca în vreo doi ani să mă întorc cu soţia în Europa şi să ne stabilim într'o ţară mai aproape de felul nostru de viaţă. Ne simţim tare străini în lumea aceasta. Aş vrea să fiu la ţară, să am o bucată de pământ pe care s'o muncesc şi o casă plină de copii: cred că m'aş simţi cel mai fericit om de pe pământ. Am ajuns la concluzia că în afară de mulţumirea sufletească nu este nimic mai de preţ pe pământul acesta.

R.-Statele Unite: Există, mai pe la toate emigranţele vechi din USA, tendinţa de a rupe aproape orice fel de legătură cu"old country", adică patria de origină, de a termina orice discuţie de această natură cu un: ei şi, ce mă interesează pe mine, eu sunt american.

P.-Italia: Locuesc într'o mică cameră mobilată, tixită de cărţi; am însă norocul de a avea un prieten în administraţia unui hotel, care, când am nevoe, îmi vine în ajutor. Aşa am putut avea bucuria dealungul anilor de a da dovadă de solidaritate românească faţă de mulţi compatrioţi în trecere pe aici. Veniţi deci. Ţin să precizez că prin"frăţească ospitalitate" eu înţeleg masa şi dormitul. Dornic de a vă revedea şi vorbi în scumpa noastră limbă despre atâtea necazuri, nedumeriri şi speranţe..

L.-Italia: Am primit cu multă plăcere ziarul Dv şi sunt mulţumit după atâţia ani să pot citi însfârşit câteva rânduri în limba română. Sunt un italian născut şi trăit în România(Cernavodă)până în anul 1939. Bunicii mei au lucrat la podul Regele Carol I pe Dunăre şi părinţii mei au trăit până în 1951 în România, la Constanţa, unde avem o proprietate pe care am pierdut-o. Am un copil de 7 ani, aş vrea să-l învăţ româneşte; unde aş putea găsă cărţi în limba română, basme, legende, etc.?

M.-Australia: Totodată, nu aveţi ceva cărţi în limba română? căci mă interesează foarte mult să mai citesc; altfel, uit şi limba românească.

S.-Italia: Am primit cu multă plăcere rândurile Dv şi abecedarul d-nei Găzdaru pentru băiatul meu. Era chiar ceeace-mi trebue. Sper să-l învăţăm să traducă şi vorbească încet-încet în româneşte, apoi să cerem în Germania, la Freiburg, ceva cărţi deb basme româneşti.

N.-Italia: Primesc Vatra de multă vreme şi ţin să vă spun că e singurul prieten sincer. Ea ţine locul unui camarad de multă vreme dispărut. Numai cu ea mă mai ţiu viu; aşa o aştept, cum calul aşteaptă popasul să mănânce şi să pornească iar la drum. In coloanele ei s'au întâlnit toate dorurile şi necazurile. Eu acum numai pe Dv vă mai am sufleteşte fraţi, altceva nu mai am. Frate-meu din Canada a rămas şomer şi a plecat către îndepărtata Alasca.

Biată maică-mea! Mi se sfâşie inimă şi mi-e frică să mă gândesc la bătrâneţele ei, care-or fi doborît-o. Din mijlocul păcatelor mele rog pe bunul Dumnezeu s'o ocrotească şi ţină în viaţă până ne vom întoarce. Când? De multe ori mă apucă disperarda la ideia destinului părintelui Palaghiţă! Eu, de când am venit în Italia, n'am avut parte decât de durere şi suferinţi. De abia acum am ieşit din spital, am făcut o operaţie de ulcer la stomac. Acum trebue să umblu după ceva de lucru, că am început să rabd de foame. Sper cât de curând a vă putea trimite şi Dv ceva, căci, să vă spun sincer, de multe ori puteam să vă mai scriu, dar la gândul şi la ruşinea că au trecut aproape 2 ani de când n'am mai trimis nimic, mi se tăia tot curajul. Sărăcia însă nu mi-a permis. Adesea am tremurat, aşteptând cu frică momentul în care singurul camarad, Vatra, va înceta de a mai sosi pe aceste meleaguri pentru a mă sfătui şi a-mi întări credinţa în victoria prevăzută de Căpitan. Incet încet văd că uit să mai vorbesc româneşte; pe-aici nu-i niciun român şi de multe ori mă gândesc cu jale la cărţile mele legionare rămase îngropate

în zid! Simt a mea datorie de a scri aceste rânduri stropite cu lacrimi de dor şi de durere pentru ţara mea şi pentru ai mei dragi, să nu ne pierdem curajul, Atotputernicul nu ne va uita. Vă rog din tot sufletul, fiţi îngăduitor ca pân'acum şi trimiteţi-mi Vatra; aş dori mult să am şi cărticica şefului de cuib. Vă rog să-mi trimiteţi şi o fotografie a Căpitanului.

I.-Canada: Venit aici din Franţa, am avut ocazia să citesc regulat Vatra, adică"Satra", cum îi spuneam noi pe-atunci cu vocabularul brigadiresc al lui Poşteucă. Mult timp v'am înjurat din cauza atacurilor contra Impostorului. Nu intru în amănunte, ca să nu răscolesc prea mult durerosul trecut început în Ţară, continuat la Rostock, şi care acum sunt convins că s'a lichidat cu acest Iresponsabil şi cu brigadirii lui, cari ne-au terorizat ca în timpul Inchiziţiei. Acum, trecut prin faza mexicană-brigadiră, sunt mai călit pentru lupta Căpitanului, care trebue continuată fără şovăire. Culmea fanfaronadei şi inconştienţei lui Posteucă a fost prin publicarea în"Vocea libertăţii" a scrisorii-deschise, prin care faptă se descalifică singur, aşa că găsesc foarte bună punerea voastră la punct a acestui farsor-naţionalist. De fapt, a început să-şi dea seama de prostia ce-a făcut-o, însă nu e de bună credinţă, căci în faţa celor ce nu te cunosc te atacă.. Aşa a atacat şi pe episcopul Trifa, pe timpul când lăuda în ziare pe catolici, în speranţa că se va înfrupta din fondurile lor; iar acuma, culmea culmelor, spune că el a fost încă dinaintea noastră cu Episcopia şi cu episcopul Trifa.. De 10 Mai, Matei Hojbotă a vorbit elogios despre Românii din Macedonia cu trecutul lor de luptă şi jertfă pentru menţinerea fiinţei lor naţionale. După conferinţă a fost îmbrăţişat cu lacrimi în ochi de d-l dr. Kelefa, care spunea că-i născut în oraşul Bitolia, unde a învăţat la prima şcoală românească, apoi Universitatea la Bucureşti, - şi că în Bitolia a fost asasinat tatăl său pentrucă simţea şi trăia româneşte cu toată familia..

D.-Canada: Am aflat şi eu de păţania cu cele 33.000 lire ce ţi s'au furat şi drept să-ţi spun, m'a bucurat într'o oarecare măsură această întâmplare. D-tale, ca de altfel mai la toţi mânuitorii de condei, vă lipseşte mult spiritul gospodăresc, al chiverniselii şi grijei de mâine. Nu vreau prin aceasta să-ţi dau o lecţie sau să-ţi fac reproşuri; cred însă că am dreptul să spun cinstit gândurile mele unui prieten. Eu nu prea înţeleg de ce scriitorii şi artiştii trebue neapărat să umble nebărbieriţi, cu pantalonii sparţi în fund şi cămaşa necălcată. Până aici nu e cazul d-tale. Să-şi aducă aminte că trebue să mănânce numai atunci când le e foame, să doarmă acolo unde-i apucă noaptea, în fine să nu se gândească niciodată la ziua de mâine. Mă refer la expunerea de încheiere de an din ultimul număr al Vetrei pe 1953. E foarte frumos să ajuţi pe alţii! Mai mult, e ideal să poţi da o mână de ajutor acolo unde şi când trebue; dar e mult mai bine şi sănătos să dai numai atunci când într'adevăr poţi da. Adică e mai cuminte ca atunci când nici eu nu sunt prea bogat şi am eu singur o treabă de făcut, treabă ce sunt convins că-i necesară, să îmi asigur întâi continuitatea acestei trebi, ceeace implică o continuitate în fapte bune. Mă rog, acesta e punctul meu de vedere. Poate d-ta, mai bun creştin decât mine, te-ai gândit să dai totul, iar dacă vreodată voi avea singur nevoe îţi vor da şi d-tale alţii. Te rog să nu înţelegi greşit rostul acestor rânduri. Să nu crezi că am ţinut neapărat ca cekul alăturat să fie însoţit de asemenea gânduri. Cekul e o datorie veche a noastră..

In privinţa treburilor noastre legionare, şi pe-aici ca peste tot, dacă nu mai rău. Lupul îşi schimbă părul, dar năravul ba. Avem pe-aici nişte specimene care, puse alături de Horia Sima, nu ştii care-i profesorul şi care elevii. Personal, opt luni mi-am pierdut cu treaba împăcării şi reorganizării. Pot spune că cel puţin patru luni, seară de seară am stat de vorbă cu câte unul, cu doi sau cu mai mulţi. Una spunea, alta făcea. Ca să-ţi înşir toate, ţi-aş da material la Vatra pe cinci ani. Am fost bolnav în acest timp de câteva ori; m'au văzut trei doctori diferiţi şi toţi mi-au pus aceeaşi întrebare: dacă am avut vreo supărare, dacă e vreun lucru care mă munceşte. Vina e a mea: deşi am ştiut proverbul românesc că"din.. rahat bici nu se face", eu totuş n'am ţinut socoteală de el. Entuziasmat şi eu de aşa zisa redeşteptare legionară, şi la îndemnurile celàr mai bătrâni, m'am apucat să fac bici, şi rău am mai făcut că m'am murdărit însadar de acest material. Eu bici mi-oi face, că ştiu eu bine că fără bici nu pot trăi, însă numai atunci când voi avea fuior de cânepă curată. Deocamdată o să tot dau, încet, cânepă la darac ca să îi scot câlţi. Insă de împletit nu mă mai apuc decât atunci când voi avea şi borangic pentru pleasnă. Ce să-i faci! Aşa suntem noi, de mai bine de 20 de ani tot facem experienţe pe pielea noastră şi nu vrem să învăţăm nimic.

F.-Canada: Mi-am găsit de lucru şi cam trei săptămâni am lucrat câte 12 ore pe zi. Bomba a venit tocmai când toate sursele mele de trai se epuizaseră. Noi suntem bine cu toţii. Bucurii prea mari, de când suntem în Canada, n'am avut. Mereu am trăit cu frica zilei de mâine.- La Montreal, mereu acc-

eași situație și cred că va rămâne așa. O schimbare poate să survină în urma unei minuni și eu în minuni, cu oameni ca aceștia, nu cred. Când am făcut împăcarea cu ei, ne-am dus cu inima deschisă, legionărește, ștergând totul cu buretele, pentru a asigura o unitate perfectă. Dânșii în schimb ne-au lucrat, și ne-au lucrat murdar. Poate s'au lăsat de Sima, însă simismul l-au pus în aplicare mai mult ca oricând. D.S., care în Germania umbla după d-ta să te trimită pe lumea cealaltă, ne părăsește cu încă doi legionari "de elită" și formează o altă garnizoană. Nu mult timp după asta, garnizoana noastră este dizolvată pe motive puerile. Judecând oamenii după sufletele lor putregăite, li s'a părut că D., în urma eforturilor depuse pentru unificarea legionară, ar urmări să cucerească poziții. Îi spune Posteucă (alt legionar "de elită"): D-ta ești inteligent, cinstit, un legionar foarte bun, dar nu poți fi șef pe Canada, nu ai cultură. Acestea sunt cuvintele unui comandant ajutor; păcat de gradul care-l poartă! Eu prefer un bun legionar cu bun simț și nu un om cult care aleargă cu limba scoasă pentru a-și satisface ambițiile și poftele lui personale și care uzează de cultura sa în folosul cotropitorilor țării noastre. Spune și d-ta, ce minune se mai poate întâmpla cu astfel de caractere?

Intr'un cuvânt, m'am convins că nu sunt legionari, deci n'au ce căuta în Legiune. Dacă rămâneau cu Sima, nu era nicio pierdere pentru Mișcare. Contrariu, îi împiedică bunul ei mers. Dacă la conducere nu avem o mână de fier, care să taie răul dela rădăcină, nu se va ajunge la niciun rezultat practic. Credeam că noua conducere nu va alerga după număr ca și Sima, ci vor căuta să strângă în jurul lor oameni de caracter, legionari educați în spiritul Căpitanului. Mai bine ar fi dacă ar desființa organizația în Canada și să lase pe fiecare în plata Domnului.- In condițiunile acestea, am crezut de cuviință că e mai bine să stau liniștit și să nu-mi mai pierd timpul, bătând apa'n piuă. Și cred că nu sunt singurul care procedează așa. Aș vrea să știu cum vezi d-ta starea de lucruri de aici.

G.-Franța: E pentru prima dată în viață că primesc felicitări de ziua mea din partea unor persoane așavonorabile și sus-puse moralicește, ca d-l Gârneață și toți ceilalți ce-ați ținut să semnați ilustrata. Vă mulțumesc din inimă pentru acest gest și vă asigur că-l prețuesc la adevărata lui valoare. Până'n prezent, am fost obișnuit de foștii mei conducători spirituali să dau încontinuu, fără să fi avut dreptul nici măcar să mă gândesc la o cât de mică recompensă, humană sau morală. Am fost obișnuit ca să mă socotesc un număr din turmă, un robot fără suflet și drept de a gândi - un pion fără importanță.

Nenorocul meu a fost că am fost crescut altfel. Primele noțiuni de omenie și cinste mi-au fost inoculate în sânge de către mult iubiții mei părinți, încă din frageda-mi copilărie. Când am luat contact cu M.L., eu aveam deja 22 de ani; caracterul meu era format deja și aveam principii în și despre viață. Eu n'am fost chemat de nimeni ca să intru în M.L. Singur am intrat, pentrucă am aflat întrânsa multe comunități cu aspirațiile mele sufletești. Ideia m'a atras, nu oamenii. In scurgerea celor 20 de ani, timp petrecut printre membrii acestei mișcări, militând din tot sufletul și fără umbră de interes personal, am ajuns în a doua jumătate a acestui timp să-mi deschid ochii și să privesc lumea și lucrurile așa cum sunt, și nu așa cum se forțau unii să mă facă să le văd. Am înțeles cam târziu manevra, însă totuș am înțeles-o. Oamenii, despre cari mi se vorbea ca de niște zei și pe cari îi vedeam la înălțimi vertiginoase, după ce i-am cunoscut mai de aproape nu se diferecau cu nimic de restul poporului. Se complăceau doară să își dea aere de filosofi, eroi, doctrinari, în fond nu erau mare lucru. Eu mi-am dat seama că, cu astfel de elemente, neamul meu nu-și va schimba structura și nu se va reînoi. Ideile Căpitanului și ale lui Moța, nu cu aceste elemente se vor putea realiza.

Să mi se ierte comparația, dar Rostockul, Buchenwaldul, Viena și la urmă Parisul m'au obligat, nu fără durere, să constat că nu-i mare diferență între dictatura staliniană și cea practicată în gruparea din care făceam parte. Care este omul nou visat de Căpitan? Unde este omul desinteresat în slujba Neamului? Cu cine vom face mâine România Legionară mândră ca soarele de pe cer? Toate acestea n'au fost decât basme menite să adoarmă marea majoritate a copiilor ce eram. Am cunoscut două specii de legionari: unii cari dădeau zi de zi și ani dearândul, iar alții cari erau de meserie și trăiau din ceeace primii dădeau. Unii mai inteligenți (sic), se lăudau reciproc ca să le crească cota, iar alții umili și blânzi ca mieii îi credeau, întreținându-i cum albinele-și întrețin trântorii - cu deosebire doară că albinele se debarasează de trândavi odată ce nu mai au nevoie.

Nu, eu nu mai cred că o reînviere se va putea realiza așa cum eu o doream, deci m'am oprit aici. Am pierdut încrederea în oamenii'n care-mi pusesem multe speranțe. Cu alte cuvinte, idolul meu a căzut de pe piedestal și s'a sfărâmat.. A fost o mare tragedie această cădere a idolului. Ea nu s'a

produs brusc, ci încetul cu încetul. Vedeam zi de zi, piatră după piatră, cum mâini văzute și nevăzute le sustrăgeau dela baza piedestalului. Întocmai ca și leprosul, care-și vede carnea putrezind pe zi ce trece, așa și eu m'am simțit. M'a durut și mă doare încă. Însă carnea speranțelor mele a fost mâncată de microbii descompunerii și nimeni nu mai poate să mi-o redea. Socotesc că adevărul trebue privit în față și nu trebue să ne fie frică să-l afirmăm. Pe oameni nu-i urăsc și nici nu-i condamn, pentrucă și eu sunt om și trăesc printre oameni. Zeii însă au murit, iar odată cu moartea lor au dispărut, hélas, și ceeace au creat. Inchei, rămânând ca din milioanele de cioburi rămase în urma sfărâmării Idolului meu să încerc a-mi reconstitui o lume a mea, ca să mai am o țintă în viață.

T.-Statele Unite: La 16 ani am fost un fanatic. Astăzi nu mai sunt. Cred însă că un om care și-a luat sarcina de a purta o cruce, trebue să o ducă până la capăt. Dacă nu poate, să o lase. Nici într'un caz să nu o târască prin praf. A fi un comandant, un șef, e mare lucru. Câtă ordine și ce curată ar fi lumea noastră legionară, dacă toți cei ce pretind să conducă ar fi oameni în sensul major al cuvântului. Dela un conducător eu aș pretinde mult și în special jertfă de sine.- Văd cu durere că se apropie un an dela înlăturarea lui Sima și totuș nu s'a făcut aproape nimic. E dureros, și cred că faptul acesta a dezamăgit pe mulți. Din timpul lui Caesar și până astăzi triumviratele au fost privite cu neîncredere. Nu ar fi mai bine să ia unul singur conducerea provizorie? Toți zic că d-l Papanace e un adevărat legionar și un comandant neîntinat; n'ar putea să conducă dânsul Mișcarea Legionară din exil? Aud că în curând se va aduna statul major al Legiunii; se va face, cu acest prilej, un program de lucru? sau vom primi iarăș câte o circulară plină de îndemnuri?- Problema cetățeniei, după câte am văzut și auzit, fiecare o lămurește pe cont propriu. Aștept să citesc în Vatra părerea Dv asupra acestei chestiuni. Deoarece situațiile sunt atât de schimbătoare astăzi, scuze s'au găsit și se vor mai găsi; pentru mine aceasta a fost și va rămâne o problemă de conștiință.

Legionari "buni" aud că ar fi peste tot, dar din păcate nu văd nimic care să confirme acest lucru. Peste tot numai ceartă, dorință de mărire și alte patimi omenești, care mă scârbesc și mă deziluzionează. Cei mai mulți dintre noi suntem doar simpli luptători și asta n'ar trebui s'o uităm. Din lipsa unei conduceri sănătoase am ajuns la haosul de astăzi. In străinătate nu ne trebue decât o elită care să ne reprezinte țara. Restul va trebui să se ducă la luptă. Rostul meu și al altora nu este să lâncezim prin fabrici, ci de a ne întoarce în țară ca să facem față dușmanului. Cei ajunși pe aici au început să se căsătorească, au copii, încep să-și facă case și să se încetățenească. Peste câțiva ani credeți că va mai fi cineva în stare a-i scoate de aici și a-i trimite la luptă? Ceeace se petrece astăzi cu exilul nostru e o crimă de neiertat. Vina nu va cădea doar pe țărăniști și liberali; vina noastră va fi mai mare, căci noi am pretins a fi cei mai puri luptători pentru cauza națională. Libertatea pe care o avem aici, noi o folosim doar pentru a ne da în cel mai desgustător spectacol. După părerea mea, în Legiune ar trebui să rămână doar cei ce vor să moară pentru apărarea neamului românesc. Nu ne trebuesc mulțimi nenumărate, ci puțini dar hotărîți. O sută de oameni legați pe viață și pe moarte pot încă mai mult decât zeci de mii de refugiați cuprinși de vrajbă.- Să lăsăm vorbele mari și fanfaronada pentru alții.- In vrajba ce-a intrat între noi, să nu uităm că peste interesele Legiunii sunt ale Neamului. Legiunea de astăzi, prin spectacolul în care se dă, se îndepărtează de adevăratele interese ale neamului. Toți se văicăresc ca niște babe și uită că în afară de lacrimi, noi mai avem și brațe pentru luptă. Pentru mine, decât să stau aici, să am copii care mâine să nu mai știe că sunt Români și să iubească neamul românesc așa cum îl iubesc eu, mai bine și mai fericit mă voi simți sub glia unde îmi sunt culcați bunicii. De când am plecat de-acasă, n'am avut zi senină - și nici nu voi mai avea până la întoarcere..

B.-Canada: Treburile legionare aici sunt într'o fază de limpezire, aș putea spune. Trebue însă ca cei de sus să pornească mai hotărît.

S.-Argentina: Am cam lăsat-o pe tânjală cu abonamentele Vetrei. Nu prea se grăbesc abonații. Logic ar fi să o facă, pentru simplul motiv că le place Vatra. Mulți însă, din păcate, se gândesc mai mult la ei și pe urmă la altele. Le vine, apoi, mai ușor, mai la îndemână, să incaseze, adică să bage în buzunar, decât să scoată. Mai trebue mult exercițiu, până se vor deprinde să facă cele două operații cu aceeași ușurință.. Spre norocul d-tale, mai sunt câțiva cari au atins o adevărată perfecțiune și sunt gata să dea fără a trece deloc prin durerile facerii.. N'auzi la ei nicio văicăreală. Nu-i auzi plângându-se că avem prea multe gazete, că ar trebui să avem una sau cel mult două.. Eu nu susțin că toate gazetele noastre sunt perfecte. Sunt și aici multe de pus la punct, dar cei care nu dau fac mai mult caz. Cei care dau, știu că totul se va pune la punct, că până și "Libertatea" va ajunge să fie citită cu mai multă tragere de inimă.. Mă gândesc ce departe am ajunge.

dacă ar fi toţi atât de săritori ca Vasile Filip dela Chicago,Frunză din
Noua Zelandă,Ovidiu Popescu şi alţi câţiva..
Vezi,sunt mulţi nemulţumiţi că nu vin ordine,instrucţiuni,numiri.. Sunt
alţii,în legătură cu foile noastre,care susţin că ele sunt personale,etc.
Ca atare,susţin că nu mai dau concursul până nu se pune totul la punct..
Natural,este necesar să se pună multe la punct.Presa noastră trebue să fie
mai bună din toate punctele de vedere.Dar nu sunt de părere ca să observ
o atitudine pasivă până ce se aranjează totul aşa cum îmi doreşte inima..
Fără o colaborare intensă din partea tuturora nu se poate ajunge la mare
lucru.Nu-i suficient să doreşti,numai,o schimbare,ci să participi la ea..
Şi fiecărui legionar ar trebui să-i intre în cap acest lucru.Au fost peri-
oade,în ultima vreme,când era vorba de o atitudine protestatară,sau de a
te lăsa condus de şef,căci face el totul.. Tot ce s'a petrecut s'a răsfrânt
asupra tuturor.De aceea principiul solidarităţii legionare va trebui să
funcţioneze în mod efectiv.Legionarul trebue să-şi primenească sufletul de
sgura nemulţumirii.E liber acum şi o poate face fără teamă.Pasivitatea în-
seamnă înfrângere,moarte.E acum momentul de a deslănţui legionarul toată
puterea lui de muncă,toată capacitatea lui de dăruire.. Se şi vede coloana
de marş care s'a înfiripat,se îngroaşe şi începe să ţină cadenţa..

P.-Italia: Cred că inerentele greutăţi ale începutului vor putea fi bi-
ruite numai dacă toţi legionarii se vor strădui pentru refacerea Mişcării.
Mă bucur că elemente mai tinere decât noi se arată intransigente pe ches-
tiuni morale,şi sunt dispuse să aibă neplăceri şi riscuri într'un moment
când atâţia înclină spre compromis.Imi dau seamă că intransigenţa morală
limitează posibilităţile de acţiune.Dar şi această poziţie rigidă e nece-
sară pentru echilibrarea unei situaţii ameninţată de atâtea compromisuri.
Cred însă că pentru o aplicare cu efecte pozitive a acestor principii mo-
rale e nevoe să se ţină seamă de următoarele lucruri: 1.Mişcarea tinde să
îndrepte pe oamenii păcătoşi,nu să colecteze numai pe cei ce sunt deja vir-
tuoşi.Esenţialul este ca sensul în care se mişcă un legionar sau aspirant
legionar să fie pozitiv,adică spre perfecţiune morală.Căci,după concepţia
noastră creştină,toţi suntem păcătoşi,mai mult sau mai puţin. 2.Toate fap-
tele să fie judecate şi cântărite cu aceeaşi unitate de măsură.Severitatea
să crească proporţional cu gradul ocupat în ierarhia legionară.. Se înţe-
lege,exigenţa cea mai mare va fi faţă de acela sau acela care stau în vâr-
ful piramidei legionare,întrucât fiind ultima instanţă,trebue să aibă în-
treaga autoritate morală. 3.In aplicarea acestor principii trebue ţinut
seamă de faza şi situaţia în care se găseşte Mişcarea.Unele lucruri se ce-
reau legionarului din 1927,altele în 1937 când s'a înfiinţat corpul Moţa-
Marin,etc.- In faza actuală,după răvăşirile şi crezile săvârşite dela moar-
tea Căpitanului,Mişcarea se găseşte în convalescenţă,dacă nu chiar bolnavă.
Cu toate că temperamental sunt pentru măsuri radicale înclinat,îmi dau sea-
ma că Mişcarea nu poate suporta imediat un tratament forte.Aşa că,dacă
ne-am grăbi să tăiem toate crăcile ce ni se par uscate(după criterii abso-
lute),nu ştiu dacă ar mai rămâne ceva.Soluţia care s'a dat anul trecut a
fost de a salva ce se poate salva.Dacă se va dovedi că nu este nimic de
salvat,atunci copacul vechi şi putred se va tăia din rădăcină,pentru ca
crengile lui uscate să nu ţină umbră tinerelor vlăstare ce vor răsări din
sămânţa spirituală a Căpitanului..
Nu te lăsa ispitit de puterea scrisului,căci şi ea,ca orice putere,pro-
duce ameţeli.. Această armă corosivă să fie folosită cu toată vigoarea şi
fără cruţare când se constată rea credinţă şi nu există altă cale de în-
dreptare.Altfel,prin lanţul de scandaluri publice,mai ales în actuala si-
tuaţie,se poate clătina în aşa măsură încrederea în substanţa românească,
încât scepticismul şi apatia vor copleşi totul.Operaţia va reuşi dar bol-
navul va sucomba.In tot ce facem să avem sentimentul răspunderii,căci pri-
mejdii de moarte ne pândesc din toate părţile.

A.-Germania: E adevărat că formula conducerii de trei are inconvenien-
tele ei.Nu uita însă că în ultimii 10 ani şi mai bine lumea noastră a fost
tare împărţită şi învrăjbită.Au fost ani grei de rătăciri pentru sufletul
legionar.Pentru a aduna subt o căciulă oastea răzleţită a Căpitanului şi
a pune ordine în casa noastră răvăşită de greul rătăcirilor a fost nevoie
să se recurgă la această formulă de trei.E clar că în această fază de re-
găsire şi refacere vor mai fi pe ici pe colo mici frecuşuri şi neînţele-
geri,atât sus la conducere cât şi jos.Lucru firesc,dealtfel.Dar peste aces-
te neajunsuri se va trece mai uşor,dacă atâţia fraţi din linia doua ar în-
ţelege să pună umărul la treabă şi ar mai lăsa critica şi văicăreala.Căci
acestor camarazi le revine în bună parte sarcina,care pe unde se află,să
cultive spiritul de camaraderie şi de sacrificiu,după care am jinduit atâ-
ta vreme.Prea mult nu vor realiza cei trei,dacă oameni de talie nu vor bi-
nevoi să se înhame serios la treabă.Pretexte? Astăzi cred că nu e vremea

lor.Şefia unuia singur? Bună treabă;se conformă cu legile noastre.Te în-
treb însă,care-i acea persoană care ar putea să preia azi funcţia de şef?
Am însă convingerea că,cu timpul,se va ridica unul,către care se vor în-
drepta ochii şi speranţele noastre.Pâna atunci nu putem sta cu mâinile în
sân.Subt comanda acestei conduceri de trei va trebui să ne manifestăm ca
trupă ordonată şi disciplinată.Altă soluţie nu văd deocamdată.Dacă cei trei
vor cădea însă de acord,ca unul dintre ei să preia pe un timp oarecare a-
ceastă grea sarcină de şef,eu voi asculta atunci de ordinele acestuia,fără
a mă gândi şi răsgândi prea mult. E uşor lucru să te dai la o parte şi să
critici.. Legiunea are însă nevoie azi mai mult ca oricând de oameni năz-
drăvani.Neajunsurile formulei de trei şi iniţiativa -nebinevenită- cu că-
minul Moţa-Marin nu pot constitui piedici serioase care să ne taie avântul
de-a face o treabă legionară.Suntem doară bărbaţi.. iar bâzdâcul unuia şi
altuia se va lecui cu vremea..
Referitor la Vatra,te-aş ruga să-i mai controlezi stilul şi conţinutul.
Incearcă,după cum ţi-am mai spus,să arăţi lumii noastre şi cerul,iar nu nu-
mai mocirla în care ne-am bălăcit până acum.Nu prea fi ranzos,când iei pe
vreunul la refec.- Eu credeam totuş că,odată rezolvată problema conducerii,
nu şi-ar mai avea rost scărmănarea,în public,a unuia şi-a altuia dintre ca-
marazi.Aceasta ar fi unul din rosturile conducerii.. Altfel,facem impresia
de turmă fără stăpân.Tu ce zici? Nu crezi că ar mai fi şi alte căi pentru
soluţionarea abaterilor?

Z.-Statele Unite: Pentru noi,cei din străinătate,foaia voastră ne alină
durerile,putem afla cum o duc fraţii noştri din exil; dar pe de altă parte
ne procură mâhnire să citim aproape în toate numerele despre neînţelegerea
şi mâncătura care există între legionari.Aşa ceva nu sună bine la ureche.
Românul când întâlneşte dimineaţa pe alt Român zice: Bună dimineaţa,frate.
Să lăsăm neînţelegerea la o parte,şi ambiţia personală,şi să ne ocupăm gân-
dul cu afacerile României şi Macedoniei.- De multe ori observ în foaia Va-
tra,când e chestia de Români(Vlahi)Macedoneni,vă exprimaţi cu numele rene-
gat de Aromâni.Acest fel de nume a plăcut la Românii grecomani.Cu vizita
mea în Macedonia,în 1953,am auzit dela mulţi patrioţi Români că unii scri-
tori macedoneni au adus multă desbinare şi nenorociri între fraţii noştri
cu pseudo-propaganda lor,cari în loc să cânte frumosul cântec: Eu ţi-s
frate,tu mi-eşti frate,- ei cântau cântece dela Romulus şi Remus.. La Gre-
comani le place numele de Aromâni.Nu se aude numele de Abulgar ori Asârb,
aceştia sunt mândri de a ţine curatul lor nume..

N.-Italia: La adunarea dela München,Vatra a fost atacată unanim.Cred
c'ar trebui să-i încetaţi apariţia.Dacă nu definitiv,cel puţin până când
veţi putea avea o lămurire din partea Comandamentului.Imi dau seama de
răul ce puteţi cauza,de răsmeriţa ce aţi putea provoca.E dăunătoare vouă
şi mai ales acţiunii întreprinsă de cei trei comandanţi.Au nevoie de multă
înţelegere şi renunţare din partea legionarilor.Aşa cum dânşii au renunţat
la totul.Credeţi-mă că Vatra nu are succesul pe care voi îl scontaţi,ci
dimpotrivă.Am avut ocasia să fac această constatare pe teren,la München,şi
vă rog încă odată să nu bănuiţi că această constatare este alterată de
pornirea mea împotriva Vetrei.
N.-Italia(acelaş): Eu bănuiesc că acţiunea D-tale din Vatra nu este sin-
ceră.Bănuiesc că scopul D-tale,cu ajutorul Vetrei,este de a distruge fiin-
ţa morală a tuturor legionarilor.Nu pentrucă toţi legionarii ar fi păcă-
toşi,dar pentrucă om fără păcate nu există.Atacând D-ta prin Vatra multe
probleme putrede în adevăr,la un moment dat Vatra va fi considerată un or-
gan de însănătoşire a Legiunii.Dar D-ta vei înălţa Vatra pe acest piedes-
tal,nu pentru acest ţel,ci pentru ca de pe piscul acestei înfăţişeri false
să poţi distruge pe oricine,cu arma necinstei,redând păcatele,prin minciuni,
mai grave decât pot fi.. Nu sunt un vanitos.Dimpotrivă.Am ajutat şi luptat
în Mişcare,nu pentru a-mi câştiga onoruri şi măriri.. Nu-mi mai aduc amin-
te anul,mi se pare prin 1936,am refuzat să fiu propus pentru gradul de in-
structor legionar.Din 1933 până azi,nu am încetat o clipă să lupt şi nicio-
dată în coadă,mereu în frunte.Nu numai eu m'am comportat aşa,ci mulţi al-
ţii,mult mai buni decât mine şi a fost un rău.Pentrucă au avut ocazia al-
ţii,specie D-ta,lipsiţi de bun simţ,dornici de măriri,fără curajul răspun-
derii,semănători de răutate şi venin,lipsiţi şi de cea mai vagă noţiune
de disciplină.. Sper şi doresc ca D-ta să reintri în rândurile legionari-
lor cari vor construi pentru Mişcare,azi,când s'a realizat,sau poate încă
nu,dar se lucrează în acest sens,ceeace noi cu toţii şi D-ta în Vatra ai
cerut: iniţiativa Comandanţilor de a reconstrui Mişcarea dărăpănată de Si-
ma.Dacă D-ta renunţi a mai semăna discordie,renunţi a mai face din capul
D-tale azi când avem un Comandament şi vom avea o publicaţie oficială,dacă
D-ta renunţi a bate taraba la Vatra,care fii sigur,va rămâne o ruşine în
istoria presei din exilul 1941-...,eu cred că vei îndeplini dorinţa celor

mai multi legionari și vei da dovadă de înțelegere a timpurilor și așa
destul de vitrege pentru Mișcare.Nimeni nu-ți spune să renunți a protesta
atunci când crezi că astfel făcând,vei contribui în sens constructiv.Azi
însă,când satul nu mai este fără pază,poți face aceasta adresându-te Co-
mandanților firești ai Legiunii,și fii sigur că.. va fi mult mai eficace
decât pornografia din Vatra.

M.-Germania: Mă întrebi de-i adevărat că la adunarea dela München s'a
vorbit și de Vatra.Unele mărăieli au fost,în adevăr,dar nu trebue să uiți
că acolo,cuvântul greu l-au avut mai mult din cei pișcoați -pe drept! de
foaia voastră..,noi oameni suntem..) și că în prealabil mai trecuse pe
acolo,cu duhovnicească-i spovedanie,părintele Boldeanu..

V.-Italia: Cred că în bună parte e adevărată știrea că mulți camarazi
sunt porniți împotriva Vetrei,pe care totuș o așteaptă ca pe pâinea caldă!
Nu-i exclus ca și aici să fie anumite influențe,cărora nu le convine agi-
tarea unor probleme pentru care există conspirația tăcerii.

A.-Franța: Cu privire la svonul ce ți-a venit din München,eu n'am ce
zice.Dacă Vatra și-a făcut apariția și-a trăit patru ani ajutată de sfăto-
șii de azi,desigur că-i logic să-i asculte și'n cazul de față..

I.-Franța: Esențialul este că VATRA trebue să continue să apară și fă-
ră parale,știu că acest lucru nu-i posibil.. Vă trimet deci,de data asta
recomandat,încă o mie de franci și vă voi mai trimite când voi putea,fără
a ține seama de vreun quantum.

E.-Germania: Am primit regulat până acum Vatra.Vă rog să mi-o trimiteți
și mai departe,fiindcă tot ce se scrie în acest ziar e numai adevăr; mai
primesc din refugiul românesc încă vreo șase publicații,dar,drept să vă
spun,în Vatra este ceva ce și eu simt.Vă felicit pentru articolul din ulti-
mul număr,"Fanfaronadă și inconștiență".Da,adevărat așa este,mi-au căzut
și mie întâmplător de câteva ori în mână niște numere din"Vocea libertății",
care numai voce a"libertății" nu este.Eu cunosc încă din țară foarte bine
pe greci și comportarea lor.Acum vreo doi ani am întâlnit un prieten aici
în refugiu,care trecuse prin Grecia,și îmi povestea situația de acolo; îmi
spunea că atunci când se întâmpla să meargă pe stradă sau se aflau în vre-
un local trebuiau să vorbească în șoaptă românește,ca nu cumva să fie au-
ziți de vreun polițai,fiindcă în Grecia trebue să vorbești numai grecește.
Și atunci de ce se mai afișează și domnii cu"vocea libertății? Desigur că
acei ce scriu acolo,în majoritate numai români nu sunt.- Prin luna Mai voi
începe să lucrez și atunci vă voi mai face ceva rost pentru ajutarea Vetrei.

P.-Chili: In ultima vreme au"aterizat" în Chile mai mulți românași din
Italia și Germania și am căutat,în limita posibilităților,să le fiu cu ce-
va de folos,fiindcă îmi aduceam aminte de dificultățile prin care trecusem
și eu acum patru ani când sosisem pe aceste plaiuri ospitaliere dar săra-
ce și unde lumea are o mentalitate complet diversă de a celor din"Viejo
Mundo".. O țară bogată,dar foarte prost administrată - de aici dezorgani-
zarea economico-financiară din prezent.Politica,sectele și naționalismul
localnicilor constituesc adeseori obstacole de netrecut pentru străini,în
special dacă vor să obțină un post"mai ca lumea".- Intrucât pe aceste în-
depărtate meleaguri slova românească ajunge foarte rar,te-aș ruga să fi
amabil -dacă bine'nțeles,ți-au mai rămas numere vechi din Vatra- și să-mi
confecționezi un pachețel cu numerele apărute din interesanta d-tale re-
vistă,începând din Martie 1954,căci vreau să mă pun la punct cu"noutățile".

D.-Statele Unite: Am o mare rugăminte: nu puteți să-mi trimiteți Vatra
în toate exemplarele ce-au apărut până acum? Aceasta în formă de împrumut
sau v'o plătesc,cum doriți.Și încă o chestie: nu doriți să aveți mai mulți
abonați de aici? Frumos ar fi dac'ați apare cel puțin odată pe lună,în a-
cest chip ați ajuta enorm la ridicarea și întărirea sufletelor.Eu vă stau
la dispoziție și aș fi mulțumit dacă v'aș putea ajuta cu ceva.

C.-Jugoslavia: Și totuș țin mult mai mult ca Vatra să poarte în filele
sale rânduri ce pot iniția pe necunoscătorii dornici de a afla drumul fru-
mos de Om cum l-a visat și înfăptuit Codreanu.. Am simpatizat Mișcarea,pen-
tru că în ea nu se cerea cantitatea,și doar ea întruchipează idealul în
cel mai vast înțeles al cuvântului.Superioritatea școlii ce o deține face
să fie admirați toți cei ce au trecut prin ea.. Timpul trece și lumea se
pierde în haosul ei; faceți Dv din Vatra reduta de formare a noi cadre. Dv
și toți românii trebue să înfăptuiți ceva,ca Vatra să apară în adevărata-i
vatră.Și atunci,"slobozește Doamne pe robul tău,că ochii mei văzură..".

D.-Austria: Am citit în ultimul timp câteva numere din publicațiunea Dv
pe care am împrumutat-o dela diferiți prieteni și cunoscuți.Am constatat
că este una din puținele publicții din care se poate afla ceeace se petre-
ce în realitate în exilul românesc și că deci VATRA este într'adevăr ceea

ce indică sub-titlul ei: "foaie românească de opinie și informație".De a-
ceea vă rog să binevoiți a mi-o trimite regulat de-aci înainte,și a-mi co-
munica prețul abonamentului cum și modul de trimitere a banilor.

M.-Canada: Vă trimit contribuția pentru Vatra,cam târziu,dar,ca să ies
cu obraz curat,trimit ceva mai mult: 12 dolari.- Eu mă simt foarte îndato-
rat față de Vatra,pentrucă aici,în provincie,Vatra este singura care mă
scoate"la viață" din izolarea de tot ce este românesc.Noutăți din țară și
emigranță; prostiile ca și lucrăturile josnice ale unora și altora; doleanțele,îngrijorarea camarazilor din toate părțile lumii,cât și indignarea și
revolta lor contra atitudinilor și actelor dezonorante ale diferiților
tipi cu doruri de parvenire și conducere - toate astea oglindesc numai,dar
fidel,frământările din viața românească.. Doresc Vetrei îndrăsneala de a
întâlni și sfida mereu dușmanul și a demasca tot ce-i ticălos și putred.

B.-Statele Unite: Cu întârzierea,totdeauna motivată,îmi permit a alătu-
ra cekul în valoare de 7 dolari,ce reprezintă contribuția mea modestă la
susținerea VETREI,pe care o consider difuzorul virtuților și aspirațiuni-
lor românești în exil.-

PLUGARII de Octavian Goga

La voi aleargă totdeauna
Truditu-mi suflet să se'nchine;
Voi singuri străjuiți altarul
Nădejdii noastre de mai bine.
Al vostru-i plânsul strunei mele:
Creștini ce n'aveți sărbătoare,
Voi cei mai buni copii ai firii,
Urziți din lacrimi și sudoare.

Cu mila-i nesfârșită,cerul
Clipirii voastre'nduioșate,
I-a dat cea mai curată rază
Din sfânta lui seninătate.
El v'a dat suflet să tresară
Si inimă să se'nfioare,
De glasul frunzelor din codru,
De șopot tainic de izvoare.

In coapsa grăitoarei miriști,
De vreme plugul vostru ară;
E primăvară pe câmpie
Și'n ochiul vostru-i primăvară.
Blând tainele vi le desface
Din sânu-i milostiva glie,
Căci toată floarea vă cunoaște
Și toată frunza ei vă știe.

Purtați cu brațele-amândouă
A muncii rodnică povară,
Sub strălucirea'nlăcrimată
A dimineților de vară.
Și nimeni truda nu v'alină,
Doar bunul cerului părinte,
De sus,pe frunte vă așează
Cununa razelor lui sfinte.

A voastră-i jalea cea mai mare,
A voastră-i truda cea mai sfântă,
Stăpânul vitreg vă lovește
Când cerul bine vă cuvântă.
Dar dacă'n schimbul pâinii voastre,
Piticul vă plătește fiere,
Indurător v'ascultă Domnul
Și vă trimite mângâiere.

Când doarme plugul pe rotile,
In pacea serilor de toamnă,
La voi coboară Cosânzeana,
A visurilor noastre Doamnă.
Vin crai cu argintate coifuri
Și'n aur zânele bălaie:
Atâta strălucire'ncape
In bietul bordeiaș de paie.

Frați buni ai frunzelor din codru,
Copii ai mândrei bolți albastre,
Sfințiți cu roua suferinții
Țărâna plaiurilor noastre!
Din casa voastră,unde'n umbră
Plâng doinele și râde hora,
Va străluci odată vremii
Norocul nostru-al tuturora.

A mea e lacrima ce'n tremur
Prin sita genelor se frânge,
Al meu e cântul ce'n pustie
Neputincioasa jale-și plânge.
Ci'n pacea obidirii voastre,
Ca'ntr'un întins adânc de mare,
Trăește'nfricoșatul vifor
Al vremilor răzbunătoare.

&&. Printre motivele înființării"Uniunii parlamentarilor români în exil",
și pe acela d-l Eftimie GHERMAN aduce,în"România muncitoare"din Mai(p.10),
că"cei care au reprezentat efectiv massele,sunt cei mai calificați să vor-
bească în numele lor".- "Reprezentanța efectivă",însă,numai alegerile li-
bere o pot da; iar din acestea,în România dintre cele două războaie,s'au
văzut numai în 1919(când cu guvernul Federației),în 1928(când guvernul Ma-
niu),și în 1937(când acordul Maniu-Codreanu-George Brătianu a împiedicat
în bună parte măsluirea urnelor de către"liberalii"lui Tătărăscu).Aceste
din urmă alegeri însă,tocmai din această pricină,n'a plăcut lui Carol-Wolf
să fie validate.Ce se face acum cu aleșii,cu adevărat ai poporului,din
1937? Punem această întrebare,ca să nu ne pomenim cu basaconia ca din"Uniu-
ne"să lipsească tocmai ei,în timp ce-ar fi prezenți cu siguranță aleșii
jandarmilor,sau -și mai rău!- ai guvernelor moscovite de după 23 August..

&&. BIRE vorbește de"Români de religie mozaică".- Ce lighioane or mai
fi și astea? Mărturisim că n'am întâlnit nici măcar un singur exemplar..

&&. COMITET NAŢIONAL. O problemă, pe care va trebui să ne-o punem, cu cât timpul trece şi Occidentalii îşi modifică, uneori radical, poziţia faţă de inamicii de ieri(tipic e cazul Germaniei), este aceea a reprezentanţelor noastre în lumea liberă. Fiindcă dacă-i adevărat că în primii ani ai exilului, când duhorile prieteniei Roosevelt-Stalin mai răbufneau încă, prevalenţa în refugiul românesc a elementelor"colaboraţioniste"ne putea dăuna într'un sens, astăzi, dar mai ales mâine, handicapul îl constituie nu numai"colaboraţioniştii"de ieri cu Ruşii şi cu regimul comunist de ocupaţie(un Vişoianu, un Davila), dar în general vechile tombatere ale politicii"democrate"dintre cele două răsboaie mondiale. Ce înţelegeau ele prin"democraţie" şi"libertate", încet-încet s'a aflat în Occident; se ştie ce jaf sistematic pe spinarea bietului Român însemnau guvernările liberale şi ţărăniste şi dictatura carlistă, înainte de 1940; cum fuseseră vândute bogăţiile şi -mai grav- interesele ţării; ce reprezentau în realitate, în România de ieri, partidele aşa zis istorice: clanuri de prădăciune, de învârteală personală, de exploatare a Statului în scopuri necinstite.

Diagnoza aceasta n'o dăm noi: este prezentă mai în fiecare lucrare a lui Iorga, care a avut totdeauna accente usturătoare pentru politicăria noastră levantină; că până la urmă s'a înjugat şi el la acelaş car, nu schimbă adevărul diagnozei. Când a avut loc ultima farsă de alegeri în RPR, citeam în"Scânteia", "România liberă", "Munca", relatări asupra alegerilor de altă dată, de sub guvernele democrate: şi cele relatate corespundeau adevărului. "Alegerile"repeŕiste de astăzi sunt o farsă, o batjocorire a cetăţeanului; dar cele de ieri erau o ticăloşie, căci pretindeau că's libere şi democrate, când în realitate comanda"jandarul". In faţa lumii libere, şi mai ales a Americii generoase şi profund oneste, noi nu putem prezenta cu oameni discreditaţi, compromişi până în măduva oaselor, "reacţionari" dacă voiţi: pe aceştia, propaganda ruso-comunistă îi poate dărâma uşor, prezentând pur şi simplu faptele lor, verificate: oamenii Moscovei, ca să-şi apere, de pildă, procedeele infame de azi, cu lista unică, cu multă uşurinţă ar fi în măsură să demonstreze că nici"democraţia"de ieri, când era vorba să consulte naţia, nu se da înapoi dela nicio batjocură. Şi cine, în Apus, va fi dispus să dea crezare unui Franasovici ori Augustin Popa că, odată întorşi la putere, vor face altă politică decât cea pe care au făcut-o odinioară: de corupţie, de jaf în banul public, de dispreţ şi exploatare a poporului?

Oamenii, "care ni trebuie"în lumea liberă, să ne reprezinte, nu pot fi politicienii compromişi de ieri, de care, în ţară, după schimbările survenite, nimeni nu mai vrea să audă. Prezenţa lor handicapează lupta de eliberare, anulează temeiurile propagandei noastre peste hotare. Un prieten italian, anticomunist, căruia-i vorbeam de planurile emigranţei după isgonirea regimului ruso-comunist, mi-a replicat: "Dar d-ta crezi că cele 20 de milioane de Români, care suferă în patrie, doresc cu adevărat să fie conduşi iarăş de Kerenskii de ieri? Şi crezi că au să se revolte pentru a-l pune în locul lui Gheorghiu-Dej pe Vişoianu?". De aceea am rămas profund uimiţi citind prin unele foi din exil lista noului"comitet naţional", a cărui compunere arată totalul dispreţ al regelui pentru părerile şi sentimentele refugiaţilor români, pentru elanul lor de luptă dezinteresată, pentru interesele cu adevărat naţionale. In afară de 2-3 nume mai de Doamne-ajută -Ciotori, Crihan-, întâlnim pe nelipsiţii Vişoianu, Zisu, Augustin Popa, Veniamin, adică cele mai detestate nume din exil.- O rugăminte d-lui Creţeanu: dă-le, nene, ca neocetăţean american, tuturor politicienilor români din exil, din"fondul"care-a mai rămas, câte o pensie pe viaţă, măricică, să nu se plângă; cu condiţia să se retragă în umbră, să-şi vadă de treburile personale, conjugale, să-şi ia amante, să facă ce-or vrea cu banii, numai să nu ne încurce, cu simpla lor prezenţă pretenţioasă, lupta pe care zi de zi, modest dar încăpăţânat, o ducem.

&&. LA NATION ROUMAINE ne informează că regele Mihai ar fi"simbolul unităţii şi independenţei Românilor".- Rău face foaia fondului elveţian că-şi descurajează cititorii cu ştiri alarmiste..

- Din acelaş număr aflăm că părintele COSMA a ţinut la Paris, de Zece Mai, "o vibrantă cuvântare".- Chiar c'am fi ţinut să-l auzim vorbind.. Vibrant: cum o fi arătând? Că la Roma, când deschidea sfinţia sa gura să cuvânteze, deschidea şi asistenţa gura să caşte..

&&. EXILUL simist din Mai se plânge, pe p.2, că"cei lipsiţi de forţa interioară din rândurile noastre se duc acolo unde îi chiamă propria lor slăbiciune".- Să fi proectând Sima vreo călătorie prin Argentina?..

&&. "O gândire politică este cu atât mai pură, cu cât interesul personal este mai puţin amestecat în plămădirea ei" -constată d-l Sima în EXILUL ROMÂNESC; "realiştii", în sens politic autentic, nu sunt cei scuturaţi de frigurile ambiţiei, care rezumă istoria la propria lor persoană -aceştia sunt rechinii politicei- ci tocmai firile vizionare".- Juste constatări, dar mult mult prea târzii...

&&. Nu ne aşteptam ca d-l Sima să-şi trateze cei câţia partizani cu atâta brutalitate, descriind aşa de fidel, în VESTITORII din Oct.1954, p.1-2, tipul brigadir: "Una din cele mai grave alterări ale caracterului său străvechi -constată d-sa- este mentalitatea de rob, de resemnată acceptare a tuturor nedreptăţilor - rest al stăpânirilor străine ce s'au perindat pe pământul României.. Remanenţele mentalităţii de rob persistă şi în sufletele multor exilaţi. Sunt unii care nu-şi găsesc centrul de greutate al existenţei lor până ce nu s'au pus sub ocrotirea unui patron. In loc de a servi singurului patron legitim, care este neamul, se consideră favorizaţi de soartă dacă îi bate cineva pe umăr, binevoitor, fără să se întrebe dacă persoana care îi agrează întreţine raporturi corecte cu neamul.. Consecinţele ce le implică o atitudine clară sperie pe omul rămas prizonier mentalităţii de rob.. Şerbul din noi nu cutează să treacă peste anumite limite de gândire -domeniu rezervat stăpânului de altă dată- şi atunci, în locul obiectivelor proectate pe dimensiunile neamului, apar obiective politice de categorie măruntă, accesibile omului care se sfieşte de el însuşi".-

De aceea aluziile la fostul şef, din aceeaşi foaie(p.8), ale d-lui Tolescu, sunt cât se poate de meritate: "Eram în gloată -se spovedeşte d-sa- ne complăceam în starea de pasivitate.. Figuri sinistre de reformatori, în aplauzele partizanilor oportunişti, se ridicau prin farsă din ipocrizia unor idealuri reduse doar la satisfacţia intereselor personale"..

Dar şi mai grăitor e afrontul, la adresa crăişorului, făcut de d-l Sasu în"Vestitorii"pe Dec.(p.12), unde vorbeşte de agenţii unor"puteri destructive", cari"foiesc şi astăzi printre emigranţi, cumpărând suflete, înscenând defecţiuni, provocând capitulări şi renegări dureroase spre folosul cotropitorului bolşevic şi pentru permanentizarea stării morbide care l-a scos şi-l menţine la suprafaţă".- Nu ne aşteptam la atâta curaj de la d-l Sasu!.. Care, tot în EXILUL, vorbind de Vogoride, cunoscutul duşman al Unirii Principatelor, spune că"după falimentul politicei sale, el n'a încercat, în împrejurări schimbate, să redobândească puterea pentru a-şi continua rolul nefast", cum face azi d-l Sima; pe atunci -ofteează autorul- "impostura n'ar fi îndrăsnit să se afirme cu neruşinare cinică şi provocatoare şi nici n'ar fi găsit dezidenţe sufletiste -gen d-l Sasu-, dispuse să se pună cu patos mincinos -aducând crăişorului în ajutor pe Napoleon şi pe Ştefan cel Mare- în slujba unor ambiţii criminale şi interese inavuabile. După cum se vede -constată cu toată dreptatea d-l Sasu- în perioada naivă şi romantică de acum un veac, nici factorii negativi n'au atins perfecţiunea tehnică a zilelor noastre".- Amin.

&&. "Vocea libertăţii"din 1 Iunie jură, pe p.8, că"Regina Mamă a trăit şi trăeşte cu singurul scop de a proteja sub aripile Ei pe cel care întruchipează toate năzuinţele Naţiunii subjugate".- Va să zică tot e adevărat că "regele Mihai"stă şi acum, la 33 de ani bătuţi pe muche, sub.. "aripile" maică-sii!.. Cât despre"întruchiparea tuturor năzuinţelor", e o mică exagerare: Românii mai au şi alte năzuinţe decât cultura intensivă a dovlecilor..

&&. TROIŢA, nr 18, p.23, crede că s'ar putea ca articolul nostru cu privire la scandalul sfinţirii părintelui Teofil Ionescu întru arhiereu, la Paris, să se fi bazând pe scrisorile părintelui Graţian. Nu! ci directorul Vetrei s'a întâmplat chiar în acele zile în capitala Franţei, unde a avut putinţa să urmărească personal toată şurubăria. Faptele povestite fiind riguros exacte, nu poate deci fi vorba de"atacuri nedrepte". De ce părintele Graţian"desvălue numai acum"lucruri pe care"le cunoştea de mult"? Poate pentrucă"numai acum" părintele Teofil s'a crezut bun de episcop.. Cât despre"filoxera doritorilor de cârjă episcopească", n'avem impresia ca ea să fi atins şi pe părintele Graţian: în loc să-şi piarză vremea prin anticamerele politicianţilor, sfinţia sa, în cadrul unei vieţi curat călugăreşti, are demodatul nărav de a se ocupa cu aprofundarea studiilor teologice. Lucru mare, după noi, dacă avem în vedere înspăimântătoarea mizerie în care vieţueşte, vârsta(cam.. depărtată de a studenţiei), şi mondanitatea ce astăzi face atâtea ravagii chiar în altar. Ori, cu asemenea apucături, e greu ca părintele Graţian să ajungă vreodată cu"cârjă episcopească"..

&&. Citim în foaia P.Sfinţitului Moldovan, CREDINŢA, IV, 4, p.1, că din pielea evreilor ucişi când cu"rebeliunea" din 1941"s'a făcut, din ordinul acestui Trifa, pantofi şi abajoare de lampă".- Din două, una! sau Trifa, când comitea aceste grozăvii, avea în echipe şi ceva cizmari, cari confecţionau pe loc încălţămintea; sau, având în vedere că regimul legionar a încetat odată cu rebeliunea, zişii pantofi a rămas să-i confecţioneze dup'aia Antonescu.. Interesant că autorul, George Muntean, scrie aceste năzbâtii glumeţe într'o"foaie de zidire sufletească pentru popor", sub straşnic jurământ: "Aşa să-mi ajute Dumnezeu"!- Aşa să-i ajute..

&&. Luând de bună îndoiala glumeaţă a d-lui prof. Găzdaru din"Cuget Ro-

mânesc", cum că apelul I.P.Sfinţitului Visarion către Americani publicat în Vatra de pe Decembrie 1954, ar fi autentic.- SOLIA din 5 Iunie, afirmând că nici ea n'a luat în serios zisul apel întrucât l-a citit "în gazete ce ştim că nu slujeşte ortodoxia", se apucă să reproducă întreg articolul distinsului profesor ieşean, "ca să vadă cititorii noştri ce cred şi alţii despre năzbâtiile care se coc şi se răscoc de anumiţi oameni neserioşi".- Acum, pentru a se vedea de care parte e neseriozitatea, rămâne un mijloc foarte simpl şi convingător: să desmintă I.P.S.Visarion..

&&. CALENDARUL din acest an al Bisericii unite din America ne informează, la p.113, că "Vaticanul, ca orice stat, e prevăzut cu o gară".- ceeace nu corespunde întocmai adevărului: noi cunoaştem state cu două, ba chiar cu trei gări..

- La p.58 a aceluiaş calendar citim că episcopul unit "Ioan Lemeny a fost sufletul Adunării din 1848 de pe câmpia Libertăţii".- Şi-atunci Bărnuţiu, Şaguna, Avram Iancu, etc., ce-or fi mai fost?..

- La p.42, în fine, se arată că "Papa e deobicei omul cel mai singur din lume. E aceasta o singurătate pe care i-o impune misiunea sa de Păstor suprem al Bisericii".- Noi, dimpotrivă, credem că misiunea păstorului e să stea nu în singurătate, ci în mijlocul turmei: adică exact ce şi face, de fapt, Sfântul Părinte, primind zeci de mii de oameni în audienţă..

&&. EXILUL ROMÂNESC reproduce câteva fraze dintr'un discurs la Madrid, al Monseniorului KIRK: "Avem nevoie astăzi de oameni care să fie călăuziţi de conştiinţă şi nu de interesul personal, de oameni călăuziţi de principii profunde şi sănătoase şi nu de dorinţa de a deveni "populari", de oameni inspiraţi de sensul datoriei, de un just spirit de patriotism şi nu de ambiţie. Avem nevoie mai ales de oameni care să posedă o puternică credinţă creştină, de oameni înzestraţi cu un caracter creştin inflexibil".- Negreşit că, îndrăsnind să reproducă acestea, Sima a fost convins că toate zisele virtuţi îl privesc direct. Mai ales inflexibilitatea caracterului..

&&. D-l Gr.MANOILESCU, analizând situaţia politică, observă: "Foarte puţini sunt acei care, graţie profesiunei lor, câştigă atât de bine încât să aibă asigurată independenţa".- Dar care n'au avut niciodată o profesiune? Cum să le mai poţi cere să fie independenţi, în exil?..

&&. "Există azi popoare civilizate şi cu tradiţii seculare -constată "Vocea libertăţii" greceşti- care gem sub jugul cel mai barbar".- Unde? Numai în Grecia? sau şi peste cortină?..

&&. D-l Vişoianu a primit asigurări solemne, precum vedem în "Vocea libertăţii" greceşti din Iunie(p.8), "că putem conta întotdeauna pe sprijinul Greciei, care niciodată nu se va depărta de noi" - decât în cazul -cum citim exact pe aceeaşi coloană, ceva mai jos- că "guvernul lui Dej se va decide să plătească "despăgubiri pentru averile greceşti confiscate în România": e principala condiţie a aprigului guvern dela Atena pentru reluarea legăturilor diplomatice cu cel din Bucureşti..

&&. Din raportul de activitate pe anul trecut al Comitetului din New York pentru ajutorarea Românilor, prezidat de d-l N.Caranfil, rezultă -datele le luăm din Bire- la 5.000 de dolari ajutoare, aproape 4.000 de dolari cheltuiţi cu "întreţinerea birourilor, prin plata chiriilor şi cheltuielile administrative".- Proporţia aceasta e cu atât mai exagerată, cu cât, în acelaş raport se arată că "nu s'a plătit nimănui nici salarii şi nici comisioane". Ceeace întăreşte bănuiala, de atâtea ori verificată, că suferinţele refugiaţilor servesc doar ca punct de plecare şi pretext pentru chiverniseala personală.- Din acelaş raport rezultă că "diverse ziare din refugiu au fost susţinute prin abonamente şi donaţii". De ce nu se dau nume? Bire n'ar putea să ne spună nimic în privinţa aceasta?..

&&. "Avram Cătană -povesteşte Ion BĂLAN în "Flăcări în noapte", Vârşeţ, p.70- a scuipat scârbit peste cadavrul în care viaţa se frământa în ultima sforţare de a rezista, şi a plecat".- Şi a făcut bine c'a şters-o: căci, cu cadavre din acestea.. vii, nu se ştie niciodată ce se poate întâmpla..

&&. CRONICA ROMÂNEASCĂ din 27 Aprilie ne informează, pe p.6, că la 4 Mai 1891 "moare Ion I.C.Brătianu".- Care totuş, la un sfert de veac dela obştescul sfârşit, mai găsea încă energia de a dirija războiul întregirii..

&&. Afirmă EXILUL ROMÂNESC din Dec.1954 că legionarii, "pe lângă o identitate politică" mai au şi "o identitate spirituală", care ar fi "mai greu de pierdut".- dar nu-i adevărat: să'ntrebe redactorii dela "Exil" pe d-l Sima..

&&. LIBERTATEA din Sept.-Oct.1954 ne anunţă, la p.4, că "Pr.Vasile Bărbat este singurul preot iezuit român în exil, care a fost primit în ordinul iezuiţilor la 15 Sept.a.c.".- Ceilalţi, când or fi fost primiţi?..

CALENDAR NAŢIONAL

1 Iulie(1281): Dela această dată până la 15 August, adică într'o lună şi jumătate, se încheie la Genova 27 de contracte de expediţie de mărfuri la Vicina, port la Dunăre, în Dobrogea de azi; valoarea contractelor, enormă: 3.241 "hiperperi"!

5 Iulie(1941): Eliberarea Bucovinei cotropite de Ruşi, în sfântul războiul românimii: "Luna Iulie, anul o mie nouă sute patruzeci şi unul.. Bucurăte Marie! S'a mai prăbuşit Vama, încă odată." (Arghezi)

6 Iulie(1864): Proclamaţia lui Cuza, reîntors din Constantinopol, prin care se anunţă că "înaltele Puteri au consfinţit acum în toată întinderea ei autonomia noastră" (în treburile interne).

9 Iulie(1520): Prima "hotarnică" păstrată: un hrisov al lui Neagoe Basarab, care indică graniţa dintre Oltenia şi Ardeal, pe baza celor stabilite de o comisie mixtă.

12 Iulie(1905): Se sinucide, luând otravă, într'un hotel din Cernăuţi, istoricul bucovinean George Popovici, cunoscut ca poet sub pseudonimul T.Robescu. Motivul, după Iorga: "pentru ca să nu aibă ruşinea de a nu putea plăti o datorie, pe care n'o făcuse pentru dânsul, ci pentru viitorul poporului nostru din Bucovina, căruia i-a fost lumina cea mai curată şi călăuzul cel mai chemat". A se compara cu comportarea lui Creţeanu, în acest exil..

13 Iulie(1544): In socotelile oraşului Sibiu: "Din porunca domnilor s'au dat lui Filip Maler doi florini pentru tipărirea catehismului românesc". Nu s'a păstrat niciun exemplar din această primă carte rom. tipărită.

19 Iulie(1498): Radu cel Mare confirmă mănăstirii Râncăciov(Muscel), între altele, "găleţile ohabnice din venitul domnesc dela grâu şi dela orz din judeţul Păduret".

22 Iulie(1903): Moare Anghel Demetrescu, la Karlsbad: "iniţiat în literatura germană şi în cea engleză, aşa de necunoscută; bun vorbitor, deşi furat adesea de propriul său cuvânt; şi înţelegător adânc şi fin al oricărei elocvenţe, de la Macaulay până la Barbu Catargiu, ale cărui discursuri le-a publicat cu o splendidă introducere, şi la mai târziii Maiorescu şi Take Ionescu". (Iorga)

24 Iulie(1524): Vladislav voievod dăruieşte cu un hrisov "bolniţei" (spitalului) dela mănăstirea Sâmidreni şi azilului de săraci dela Argeş "toate brânzeturile, care se vor alege din judeţul Păduret, orice s'ar alege venit, sau brânză de burduf sau caş sau orice alt venit"!

Aug.(1653): Moartea Elinei Matei Basarab.

2 Aug.(1931): Moare profesorul de drept şi academician Şt.Longinescu.

3/15 Aug.(1871): Eminescu către Dumitru Brătianu: "Este ascuns în fiecare secol din viaţa unui popor complexul de cugetări, care formează idealul lui, cum în sâmburele de ghindă e cuprinsă ideia stejarului întreg. Şi care oamenii cei mari ai României nu-i vedem urmărind cu toţii, cu mai multă ori mai puţină claritate, un vis al lor de aur, în esenţă acelaşi la toţi şi în toţi timpii? Crepusculul unui trecut apus aruncă prin întunerecul secolelor razele lui cele mai frumoase; şi noi, agenţii unei lumi viitoare, nu suntem decât reflexul său".

7/19 Aug.(1863): Dela Constantinopol, unde se afla ca agent diplomatic, Costache Negri scrie ministrului de externe Ion Ghica, în legătură cu secularizarea averilor mănăstireşti: "Nu este vorba de o chestie internaţională, ci de pământul nostru.. Trebuie să ştim acum a susţine această chestie faţă de toţi, împotriva tuturora şi orice ne-ar costa".

9 Aug.(48 a.C.): Cezar învinge pe Pompei la Farsala, în Tesalia.

15 Aug.(1714): "In ziua de Sfânta Maria, exact când împlinise 60 de ani, Voievodul(Constantin Brâncoveanu) fu pornit, cu toţi ai săi, în picioarele goale şi în cămăşi, la locul de osândă. In prezenţa Sultanului, a vizirului, a corpului diplomatic străin, avu loc execuţia; întâi, căzu capul lui Ienache Văcărescu; apoi, pe rând, capetele celor patru feciori; la urmă, după ce văzuse toată grozăvia, capul lui Brâncoveanu însuşi. Trupurile fură expuse până seara la Poarta cea Mare a Seraiului, apoi aruncate în Bosfor. De aci le luară câţiva creştini şi le îngropară în mănăstirea din insula Chalke, în Marea de Marmara. Mai târziu, rămăşiţele pământeşti ale Voievodului fură aduse în ţară şi îngropate în biserica Sf.Gheorghe Nou din Bucureşti, ctitoria sa" (C.C.Giurescu).- Corpul diplomatic străin, care asistă, impasibil, la fioroasa asasinare a unui aliat sigur şi bun creştin, e anticiparea, cu două secole şi jumătate aproape, a ceeace se va întâmpla în Iunie 1953, la Berlin: de această parte a cortinei de fier, Occidentul se uită cum tancurile ruseşti sfărâmă capetele nemţilor răsculaţi.

15 Aug.(1911): "Când se serbau la Blaj Cincizeci de ani de activitate a societăţii culturale "Astra", împreună cu mulţi intelectuali bucureşteni,

printre care se aflau Caragiale,Ranotti,Petre Liciu,Stefan Iosif și alții, am trăit neuitate ore de înălțare.Pe o zi însorită,zeci de mii de țărani, în sumanele lor albe,acopereau colinele și Câmpia libertății.Atunci a sburat Aurel Vlaicu,pe un cer albastru,deasupra mulțimii venită din mari depărtări transilvane,o mulțime care fremăta de bucurie și de nădejdi.Pe atunci,sborul unui avion nu era,ca astăzi,un lucru obișnuit,o trecere aeriană,către care abia dacă-ți mai ridici ochii.Atunci,întreaga inimă se ridică,ochii erau uimiți,înlăcrămați și toată făptura omenească parcă prindea aripi,gata să se înalțe și ea în apoteoză.. Când a coborît Vlaicu și și-a examinat aparatul.un fior ne-a cuprins pe toți: carlinga era prinsă numai cu un singur șurub,din patru; trei lipseau.O neglijență a lui,o întâmplare sau o uneltire vrăjmașe? A fost ceva din spaima,din presimțirea nenorocirii,care trebuia să se întâmple peste doi ani,pe o zi frumoasă de sfârșit de vară,la Băneasa.."(Eftimiu)

16 Aug.(1864): Decretul Domnitorului Cuza,la propunerea lui Dimitrie Bolintineanu,ministrul Instrucțiunii,pentru înființarea primei școli românești în Macedonia,la Târnova,lângă Bitolia.In scurt timp vor apărea în Macedonia 113 școli primare,6 secundare și peste 100 de biserici românești.

19 Aug.(1858): Convenția din Paris,care dovedește că"unirea(Principatelor)e posibilă": "deși s'a recunoscut numai o semi-unire -scrie Vasile Boerescu-,rămâne ca prin o purtare cu tact și prin prudență înșiși Românii să o completeze".

20/30 Aug.(1636): Matei Basarab termină refacerea bisericii dela mănăstirea"Negru Vodă" din Câmpulung(Muscel).

22 Aug.(1531): Lupta dela Obertin,pentru Pocuția,în care Petru Rareș e bătut de generalul polon Tarnovius.Printr'un sol,Domnul Moldovei scrie: "să nu fie mândru craiul polon pentru biruința lui,căci n'a dobândit-o el cu puterea sa,ci numai cu norocul,care se schimbă necontenit; și n'a biruit craiul,ci Dumnezeu,care pedepsește pe Domni pentru prea marea lor încredere într'înșii".Bătălia a fost descrisă de Ercole Dalmata,călător italian, pe acea vreme,în Moldova.

23 Aug.(1871): In ciuda manifestărilor explicite ale poetului,Hasdeu îl acuză pe Eminescu,în"Columna lui Traian",de.. cosmopolitism.In"Geniu pustiu",autorul își precizează astfel atitudinea: "aș vrea ca omenirea să fie ca prisma,una singură,strălucită,pătrunsă de lumină,care are însă atâtea colori.. Națiunile nu sunt decât nuanțele prismatice ale omenirii"; iar Toma Nour recomanda: "Răscoliți geniul național -spiritul propriu și caracteristic al poporului- din adâncurile în care doarme,faceți o uriașă reacțiune morală,o revoluțiune de idei,în care ideia românesc să fie mai mare decât uman,genial,frumos; înfine,fiți Români,Români și iar Români!".-

- * * * * * -

&&. L'OSSERVATORE ROMANO din 11 Iulie publică,sub titlul"Il monito",un foarte semnificativ articol.Autorul,Giuseppe Dalla Torre,după ce face o serie întreagă de justificate observații în legătură cu larga difuzare dată așa zisului mesagiu postum al lui Einstein,se întreabă: cum se face că "o impresie așa de vastă și profundă pretutindeni" n'a avut loc în Februarie 1949,Febr.1942 și de Paști 1954,când Pius al XII-lea a arătat"pericolele catastrofice",pe care le evidențiază postum Einstein? Din subtilele întrebări și răspunsuri date de distinsul publicist,ar rezulta indirect cam care ar fi motivele.Punând punctul pe i,ele s'ar putea concretiza astfel: a)marea presă din toate țările cum și alte mijloace de difuzare se găsesc aproape total în mâna sau sub influența coreligionarilor lui Einstein. b)Acest mesagiu s'a publicat în momentul când s'a pornit marea ofensivă pentru"coexistența"cu anticriștii bolșevici,care în realitate va fi Pax Judaica de mult profetizată. c)Tinzându-se spre acest obiectiv,era natural ca acest fel de coexistențialiști să n'aibă interesul de a difuza idea păcii pe un plan mult mai spiritual și grandios,ca cel preconizat de Sfântul Părinte pentru Pax Cristiana.Pax Judaica trebue realizată sub egida circumcisului patriarh întru materialism,defunctul Einstein..

&&. Prietenii VETREI,cari vor s'o sprijine bănește,sunt rugați a-și trimite obolul -dacă n'au înlesniri de transfer prin Bănci- numai în plic recomandat.In următoarele țări,banii pot fi trimiși la adresele ce indicăm: în Franța,la d-l Nicolae MOȘOIU - 7,Rue Chomel - Paris 7; în Germania,la d-na Geta PARVULESCU - Zasiusstr.82 - Freiburg Brsg.; în Statele Unite,la d-l Cezar TEODORESCU - 13.301 Hartwell - Detroit/Mich.; în Canada,la d-l Gheorghe BĂLAȘU - 131 East Ave N. - Hamilton/Ont.-

Acești prieteni nu's corespondenți ai Vetrei: "corespondenți"rămân și pe mai departe toți cititorii noștri; nici nu's ținuți să aibă neapărat părerile noastre,care nu-i angajează.E vorba,în acceptarea de a servi interesele acestei publicații,numai de un servici prietenesc.Le mulțumim!-

Ș T I R I

PARIS. Pentru reușita conferinței dela Geneva a avut loc,Duminică 17
Iulie,la biserica română ortodoxă o slujbă solemnă - în vederea căreia pă-
rintele Virgil Pârvănescu a trimis enoriașilor săi următoarea scrisoare:
"Frate creștin,Luni 18 Iulie a.c.,reprezentanții celor Patru Mari Puteri
se întrunesc la Geneva,pentru a încerca să redea omenirii greu încercate
și chinuite o rânduire mai dreaptă,mai pașnică și mai omenoasă; soarta nea-
mului românesc poate să atârne și ea,în parte,de aceste discuții,negocieri
și hotărîri la ordinea zilei.Iată de ce,Duminică 17 Iulie,la orele 12,toa-
tă obștea credincioșilor români din Paris este chemată la Biserica noastră
din rue Jean de Beauvais,9 bis,pentru a înălța rugi fierbinți către Cel A-
tot Puternic,să ne proteguiască ȚARA și NEAMUL,în această împrejurare cru-
cială a conferinței dela Geneva; să lumineze pe unii și să îmbuneze pe al-
ții,pentru izbânda dreptății noastre. Vă rugăm deci,călduros,să binevoiți
a asista la această slujbă,îndemnând,în acelaș timp,pe prietenii Dv să nu
lipsească dela această solemnitate religioasă".-

WASHINGTON.Congresul Episcopiei ortodoxe române conduse de P.S.Trifa,ți-
nut în zilele de 2-4 Iulie la Jakson,a exclus din Episcopie,"pentru motive
de neascultare,supunere la alte jurisdicțiuni dăunătoare unității și pres-
tigiului ortodoxiei române din America",pe"părintele"Teofil Ionescu și pr.
V.Pășcău.Au fost primite în Episcopie parohiile"Sf.Gheorghe"din Toronto
(Canada),"Sf.Trei Ierarhi"din Rio de Janeiro și filiala"Sf.Treime"din Sao
Paulo(Brazilia),cum și preoții Anchidim Useriu(Brazilia),Nicolae Zelea(Ca-
nada)și arhim.Martinian Ivanovici(ca misionar în Canada de vest).-

* Fundația"Iuliu Maniu",ca și Asoc.Americanilor catolici de origină ro-
mână,a trimis un mesagiu președintelui Eisenhover,înainte de plecarea sa
la Geneva,amintindu-i soarta României înclăvite și a prizonierilor poli-
tici,în cap cu Iuliu Maniu,cerând eliberarea lor.(FEP)

BUCUREȘTI.Ziarul"Moldova socialistă"din 29 Mai anunță că la 27 Mai a
avut loc la Chișinău comemorarea cronicarului"moldovan"Ion Neculce,la îm-
plinirea a 210 ani dela moartea acestuia.-

* Sinodul reperist a caterisit pe arhiereul pensionar Galaction Cordun,
pentrucă acesta s'ar fi proclamat"arhiepiscop și mitropolit al Bisericii
dreptslăvitoare de stil vechi din RPR",și pe preoții Evloghie Oiță și Au-
rel Vasilescu.- La începutul lui Iulie,Academia RPR și-a ales următorul
prezidiu: Traian Săvulescu,președinte; M.Sadoveanu și N.Profiri,vice; Șt.
Milcu,secretar.Au fost aleși noi membri,de astă dată figuri cunoscute în
știința,literatura și arta românească: Ș.Tițeica,Horia Hulubei,C.Nenițescu,
Vasilescu-Carpen,Gh.Ionescu-Sisești,Marius Nasta,G.Benetato,Iuliu Hațegan,
D.Combiescu,T.Arghezi,Cezar Petrescu,D.Panaitescu-Perpessicius,Mihail Jora,
Diuliu Marcu,Camil Ressu,Iosif Iser. Membri onorifici: Ion Agârbiceanu și
arhitectul Petre Antonescu.(FEP)-

MONACO.Conducătorii organizațiilor naționale de acțiune latină din Eu-
ropa s'au întrunit la 26 Iunie la Monte Carlo,unde au constituit Federația
Internațională de acțiune latină,cu următorul comitet provizoriu: președin-
te,prințul Giovanni Alliata di Montereale,deputat italian; vice,Roger
Barth-Franța și Maximian Garcia Venero-Spania.Secretar general,Nello Car-
ducci-Italia; secretari: Raymond Colleye-Belgia,Maurice Morore-Africa fran-
ceză,Gh.Paladi-România.Cu publicarea unui organ lunar al Federației au
fost însărcinați d-nii Nello Carducci și Paul Gache-Franța.Primul congres
al Federației va avea loc la Madrid la sfârșitul lui Noembrie.-

BELGRAD.Catedra de limba și literatura română de pe lângă Școala Supe-
rioară de Pedagogie din Novi Sad va trece dela toamnă la Zrenianin.Un grup
de studenți ai aceste Școale a executat un frumos bust al lui Eminescu.-

* Secția română a Școalei Normale din Vârșeț a dat în anul școlar în-
cheiat o serie de 13 absolvenți,noi învățători.-

BRUXELLES.Cotidianul catolic"La libre Belgique"publică o serie de arti-
cole privitoare la Israel,intitulate"Pământul sfânt,pământ de discordie".
Autorul,Jacques Rom,constată că evreul e peste tot și nicăieri; posedă toa-
te naționalitățile și-i e greu să fie numai israelian.Hotelurile din Tel-
Aviv fac discriminări în ce privește călătorii din Irak,Maroc și Yemen.In
războiul cu Arabii,Israelul a fost salvat de armistițiu.Expedierea de arme
din Belgia în Israel va avea ca efect închiderea târgurilor arabe pentru
mărfurile belgiene.Numărul evreilor ce părăsesc Israelul e dublu față de al
celor ce intră.Proprietarii arabi din Nazaret au fost expropriați,așa că
femeile lor,pentru a-și sprijini familiile,au trebuit să se bage slugi în
casele evreești din Haifa și Ierusalim.-

ROMA. Citim în diverse publicaţii din exil că un domn Saşa Volman reprezintă sindicatele române prin congrese, comisii, etc. Intrebăm pe d-l Gherman: de când şi în care ramură a luat parte Volman la luptele sindicale din România? Trebue să fie un sindicalist tare precoce, de vreme ce într'un interview ce şi-a publicat în revista americană "New Leader" lasă să se'nţeleagă, ni se spune, participarea sa la mişcările din "Griviţa" în 1933: adică pe când avea vreo 8 anişori..

* IL SECOLO D'ITALIA din 10 Iulie ne informează pe p.4 că, la 9 Iulie, la sediul secţiei Mişcării Sociale Italiene Appio Latino Metronio" s'a ţinut o reuniune politică, în care dr. Nicolae Bujin, exponent în Italia al Gărzii de Fier române, a vorbit despre organizaţia şi scopurile legionarilor români. Oratorul, subliniind motivele pentru care din falimentul democraţiei în România s'a născut Mişcarea, a ilustrat înaltele principii morale, patriotice şi naţionale care au inspirat şi luminează şi astăzi pe legionarii români cu exemplul şi călăuzirea spirituală a căpitanului Codreanu".-

* La Palazzo Marignoli a avut loc Sâmbătă seara, 16 Iulie, o adunare a refugiaţilor în Italia din ţările ocupate de URSS, pentru a expune jalnica situaţie a acestor ţări şi a cere conferinţei dela Geneva să pună capăt intolerabilei stări de lucruri. Au participat şi mulţi italieni. Biroul prezidenţial era format din d-nii Ugo Sciascia, directorul general al Comitetului civic naţional din Italia, dr Jozas Gailius-Lituania şi prof. Mircea Popescu. După d-l Sciascia, care a vorbit cu mult suflet şi competenţă, au mai luat cuvântul reprezentanţi ai ţărilor robite; pentru România, d-l Vladimir Ionescu. O delegaţie s'a prezentat d-lui ministru de externe al Italiei, Martino, rugându-l să transmită colegilor "Mari" din Comunitatea atlantică doleanţele exprimate de refugiaţi în numele patriilor îngenunchiate; iar celor "Trei Mari" occidentali li s'a trimis următorul apel:

"Comitetele, asociaţiile şi publicaţiile care reprezintă şi exprimă în Italia drepturile popoarelor din Europa centrală şi orientală oprimate de imperialismul sovietic şi de dictatura comunistă -cauză primă a actualei tensiuni internaţionale- se adresează Dv cu cea mai mare încredere, rugându-vă să binevoiţi a înfăţişa şi susţine aspiraţiile la libertate şi independenţă ale acestor popoare la apropiata conferinţă dela Geneva. Ne permitem să observăm că "destinderea" dorită nu va putea fi obţinută cu sacrificarea zecilor de milioane de Europeni, abandonaţi colonialismului sovietic. Iar "coexistenţa paşnică" se va dovedi o iluzie periculoasă sau, în cel mai bun caz, o comedie, câtă vreme nu vor fi redate Ţărilor din Europa centrală şi orientală, aservite de URSS, drepturile suverane, libertatea şi, graţie alegerilor democratice controlate, bazele existenţei lor naţionale însăşi. Astfel popoarele oprimate aşteaptă pe bună dreptate ca Conferinţa dela Geneva să aducă o schimbare în actuala lor situaţie tragică".-

Subliniem colaborarea, cu acest prilej, pentru dreapta cauză, a tuturor formaţiilor româneşti din Italia (inclusiv Asociaţia Italienilor din România); din armonia conlucrării lor n'a lipsit decât "Armonia" părintelui Tăutu..

M Ă H N I R I de Tudor Arghezi

E trist diaconul Jakint
Şi [illegible] mint.
Fur şi tâlhar întru Hristos,
El printre fraţi trece sfios.

Trupu-i bălan, de osândit,
Cu pravila s'a răsvrătit
Şi, făcând cruci, bătând mătănii,
Se simte stârv între jigănii.

Toţi sfinţii zugrăviţi în tindă
Cu acuarelă suferindă,
Ai cinului monahicesc,
Scrutându-l, îl dispreţuesc.

Căci pe când schivnicii cu toţii
Se pedepsesc amar, ca hoţii,
Cu post uscat şi ascultare,
Jertfind în săptămâna mare;

La el, azi noapte, în chilie,
A'ntârziat o fată vie,
Cu sânii tari, cu coapsa fină
De alăută florentină,

Şi dumnezeu, ce vede toate,
În zori, la cinci şi jumătate,
Pândind, să iasă, prin perdea,
O a văzut din cer pre ea.

&&. EUFORIA DELA SAN FRANCISCO. Comemorarea primului deceniu de existenţă a ONU-lui -ne asigură presa de mare tiraj- s'a încheiat într'o atmosferă de mare euforie. De ce, oare? Fiindcă a rămas ca libertatea să meargă mai departe, la braţ, cu tirania bolşevică? fiindcă nu s'a ştirbit nimic din dreptul de veto cu care Cremlinul blochează orice măsură eficace? sau fiindcă s'a hotărît, "pentru a salva viitoarele generaţii de flagelul războiului", ca problemele să se rezolve şi în viitor "prin mijloace paşnice"?.. Straşnică consolare pentru milioanele de robi!

&&. Preşedintele Eisenhower a asigurat că la conferinţa dela Geneva cei Patru Mari" nu-şi vor aroga misiunea de a face un directorat care să decidă

de soarta lumii". Şi pe drept cuvânt! Ar fi un lucru de prisos, de vreme ce undeva, prin culise, funcţionează adevăratul directorat, sau sinedriu, care dirijează politica mondială..

&&. Se ştie că prima întâlnire a lui Churchill cu Eisenhower, după alegerea acestuia ca preşedinte al Statelor Unite, a avut loc în casa şi în prezenţa lui Baruch. Eisenhower, în preajma recentei plecări la Geneva -scrie un corespondent italian- a ţinut să-l vadă iarăş pe Baruch. La întoarcerea dela San Francisco -relatează corespondentul unui mare cotidian- Molotov, şi el, "pe neaşteptate s'a îndreptat repede în automobil spre rezidenţa de vară a lui Baruch, unde a rămas ca oaspete la prânz".- De ce s'o fi dus Molotov la Baruch, care, după cum se ştie, n'are nicio calitate oficială? Să-i mulţumească pentru "euforia dela San Francisco"? Sau să primească şi el ceva indicaţii pentru întrunirea celor "Patru Mari"? Prezenţa în corpore a fruntaşilor sovietici la recepţia Ambasadei americane la Moscova, elogiile "Pravdei" pentru Eisenhower şi viceversa, "comprensiunea" americană, etc., s'ar putea să fie în legătură cu această vizită. Şi cu ofensiva coexistenţei..

&&. Un mare ziar londonez scria de curând că "spre a se ajunge la o înţelegere între cele două blocuri va trebui ca unul din ele să capituleze şi coexistenţa nu-i decât o capitulare", se înţelege, mascată, a lumii libere. Aci stă marea primejdie: ce se va face într'o zi, dacă, după alte câteva gesturi "mari", montate în genul "eliberării aviatorilor americani", sau spectaculoase "mea culpa" à la Hruşciov, anumita presă de mare tiraj (se ştie în ale cui mâini este) va primi dispoziţii să susţină direct aşa zisa "cauză a păcii"? Cine i s'ar putea opune atunci, dacă nu se iau măsuri de lămurire preventivă? Mulţi exclud asemenea eventualitate. Marile investiţii, spun ei, făcute în industria de războiu vor împiedica soluţii conciliante în această fază de avansată tensiune. Dar aceştia pornesc dela o premiză falsă. Ei uită că chiar în ultimul războiu, deşi tensiunea între Occidentali şi aliatul lor oriental era în creştere -sau poate tocmai din cauza aceasta..- s'a stopat producţia de războiu, iar armele existente au fost demontate şi vândute ca fier vechi.. virtualului inamic. Aşa a dictat interesul superior al anumitor "capitalişti". O operaţie similară s'ar putea repeta. Mai ales că, pentru "capitalişti", când dividendele şi despăgubirea le sunt asigurate, este indiferent dacă armele produse de oficinele lor se distrug pe câmpul de bătaie sau în stocurile unde sunt acumulate..

&&. Un cititor mai "aşezat" şi mai prudent ar putea să se întrebe: în definitiv, de ce să răscolim lucruri care ar irita pe aceşti puternici jucători de cărţi măsluite? de ce nu ne căutăm de necazurile noastre, acum, când avem ţara cotropită? Dar tocmai aceste necazuri ne fac să ne ocupăm cu descoperirea trucurilor. Căci acest joc de cărţi măsluite se face şi pe spinarea neamului românesc. Chişinevskii dela securitate creiază goluri de populaţie, decimând pe autohtoni prin deportări, înfometare, boli contagioase, etc; Economu cu levantinii lui stipendiaţi plânge cu lacrimi de crocodil "tragedia românească" şi face pe "patriotul" ca să-i "ducă" pe Români, denigrând tot ce este sănătos printre ei; Podolenii confecţionează teorii istorice care să arate că în Dacia jidanii sunt mai autohtoni ca noi; iar israeliţii învaţă româneşte [illegible] care flatează pe găgăuţii noştri- ca să vie în România eliberată "cu" sutele de mii" (spre a umple golurile făcute de Kişinevski)- cum ne asigură "România muncitoare". Aceasta, când "coexistenţa" cu antichrist, pentru care este în curs o mare ofensivă, va fi impusă şi Pax Judaica se va aşterne ca o lespede de mormânt peste lumea creştină!

&&. Intr'un memoriu înaintat fostului prim ministru I. Metaxa, al Greciei, publicat recent de fostul ministru I. Kotzamanis în broşura sa "Etnica Zitimata" (Probleme naţionale), Atena 1954, autorul, după ce constată, la p.40, că este nedrept "a insulta pe stradă bătrâni sau bătrâne pentrucă nu cunosc limba greacă, sau a-i târî pe la secţiile poliţieneşti", aşa cum fac autorităţile, preconizează măsuri mai civilizate pentru desnaţionalizarea minorităţilor. Printre altele, el cere (p.42) ca "instrucţia copiilor acestora" -ai Românilor, Bulgarilor, Albanezilor, etc.- "să înceapă dela vârsta de 3 sau 4 ani, astfel ca învăţarea limbii greceşti să înceapă ca limbă maternă". La care primul ministru răspunde (p.47) că "multe măsuri din cele preconizate sunt în curs de execuţie iar altele în studiu". Şi astfel se va lichida în Grecia, cum scrie Kotzamanis, "orice deosebire de limbă, luând astfel orice posibilitate de amestec străin în treburile interne pe baza angajamentelor prevăzute de tratatele internaţionale" (p.46).-

Precum se vede, libertatea de discuţie în grecia e absolută.. Adevărat "abuz de libertate", cum spune "Vocea libertăţii" palicarilor dela Atena.

Dacă "coexistenţa" cu călăii Neamurilor este o imoralitate, "neutralitatea" în faţa briganzilor este o monstruozitate. (General G. Băgulescu)

S E M N A L Ă R I

& ANOTIMPURI, Paris, I, 1 (Ian.-Martie 1955).- Trimestrială şi având ca redactor responsabil pe prof. N.-A. GHEORGHIU, care semnează versuri şi recenzii, revista apare ca publicaţie a cenaclului literar cu acelaş nume, în activitate de vreun an de zile. Mentor a toate pare a fi d-l Bazil MUNTEANU, autorul "Perspectivelor" de început, dense de idei şi vederi acute, în care se pune, între altele, cu pătrundere, problema limbii româneşti în exil, "care a încetat să mai fie, pe deplin, o limbă vorbită". Chestiunea e cu atât mai importantă, cu cât şi în ţară se petrec, în acest domeniu, schimbări simţitoare. După ce recomandă emigranţei noastre culte o atenţie specială pentru "stilistica diferenţială sau comparată", profesorul dela Paris anunţă că revista va publica mai ales "producţii citite, discutate şi oarecum ratificate în comun" în cadrul cenaclului, precum şi critică literară.

Articolul atinge însă şi alte probleme, cu care pe d-l Munteanu nu-l ştiam familiar (sau patriotismul său era prea discret?). Iată un exemplu: "Am fost un 'neam mare' (definiţia e a lui Duhamel), iar astăzi suntem o ruină. Există cumva printre noi cineva, pe care acest contrast să nu-l sfâşie în permanenţă, pe care această vertiginoasă cădere să nu-l fi transformat aproape radical? În fiecare suflu, în fiecare act, în fiecare cuvânt, manifestăm inconştient o dublă personalitate: cea de ieri, sorbind anumite puteri din seva vestitului nostru 'sol fecund', din conştiinţa că aparţinem unui 'neam mare' şi că vorba noastră se află întru câtva împuternicită şi autentificată de el; şi cea de astăzi, desprinsă, singuratecă, bătută de toate vânturile, în căutarea unui port, reper şi referinţă, unde să-şi ancoreze un moment rătăcirile". Şi cum s'ar putea exprima mai bine anumite melancolii sau indignări, pe care nu le trezeşte nerecunoştinţa Apusului, decât cu frazele d-lui Munteanu? "Prietenii de ieri au devenit dintr'odată distraţi, foarte ocupaţi, cu ciudate eclipse de memorie. Ne citim în ochii lor ca într'o oglindă, pe noi, cei de ieri, cei de azi, şi măsurăm încă odată căderea. Scriind aşa, mă gândesc mai puţin la prietenii personali decât la prietenii, aşa de numeroşi pe vremuri, ai 'marelui neam' de ieri. Ce-au devenit? Cum se descurcă ei cu propria lor conştiinţă?". Nu-i lipsit de semnificaţie faptul că această deziluzie amară pribegii noştri o încearcă în special în Franţa, cum reiese şi din corespondenţa pe care "Vatra" o primeşte: prietenii străini prin definiţie ai Românilor erau consideraţi Francezii; şi dacă cel puţin politica nu s'ar fi lăsat influenţată cu rezultate atât de catastrofale de o stare sentimentală fără prea mult temei..

"Încercarea de introducere la o autobiografie" a lui Eustaţiu VLADIMIR, deşi vădit debitoare filosofiei moderne franceze, în special lui Bergson, e interesantă ca problematică şi ca efort de a cuprinde în cuvinte inefabilul celor mai profunde experienţe interioare; iar povestirea unui delir de copil a lui A.BURILEANU e demnă de toată atenţia prin originalitatea situaţiei, atmosfera halucinantă, incisivitatea expresiei descărnate, nemiloase (e vorba de omoruri executate rece de un asediat: şi nu e cazul să ne oprim aici asupra simbologiei). La capitolul poezie, înregistrăm numele lui N.Caranica, George Ciorănescu şi Ioan Cuşa; iar la "cărţi şi reviste": L.M. Arcade; C.Amăriuţei cu o pledoarie în favoarea "Amintirilor în uniformă" ale lui Mihai Niculescu (şi, dus de fervoarea peroraţiei, mai scapă câteun dezacord gramatical: "niciun dus şi niciun critic militar nu poate sugruma limbajul.."); Mihai Niculescu însuş (cum se vede, suntem în familie..); Titus Bărbulescu, care face un bilanţ al "Caetelor de dor", etc. Adresa revistei, "deschisă tuturor scriitorilor români aflaţi în alte ţări", este: N.-A. Gheorghiu - 22, Avenue de Robinson - Chatenay-Malabry (Seine) - Franţa.-

& PERSPECTIVE CREŞTINE, Barcelona, I, 1 (Mai 1955).- Luându-şi ca motto, cu vădită semnificaţie, o frază a lui Bacon - "omnis sapientia inutilis est nisi reguletur per fidem Christi" -, noua revistă a păr. Alexandru MIRCEA, care o compune în cea mai mare parte, dacă nu chiar în întregime, atinge ori atacă o sumă de probleme, din cele mai variate (dela "Actualitatea Sfinţilor Părinţi", obiect al unui amplu studiu, până la "pionierii sovietici", "maimuţa şi originea omului", Sadoveanu şi Antim Ivireanu), din vizuala învăţăturii creştine. Şi nu se poate spune că o revistă de acest gen, după decesul "Îndreptarului", de care se deosebeşte însă printr'un ton mult mai echilibrat, şi echitabil chiar cu ortodocşii, amintiţi fără ghilemele jignitoare şi fără schismă, ca chiar cu înţelegere, nu era necesară.

Cele două pagini din mijloc sunt închinate martirilor catolici din RPR, în frunte cu episcopii Vasile Aftenie şi Ioan Suciu: se reproduce un frumos fragment dintr'o scrisoare a acestuia din urmă, de pe timpul când persecuţia comunistă contra bisericii unite era abia la început; cum şi poemul "Aux martyrs espagnols" de Paul Claudel şi pasaje din "Exhortatio ad martyrium" de Origen. Notăm lipsa -bănuim: voită- a oricărei pomeniri a regalităţii în articolul intitulat "Zece Mai în exil" (se spune că sărbătoarea priveşte independenţa naţională, libertatea şi unirea). In comentariile pe marginea amintirilor scrise de prizonierii germani întorşi din Rusia se subliniază recunoaşterea generală, din partea străinilor, a sfintei omenii şi

ospitalităţi româneşti, căreia foarte rar Occidentul ştie să-i răspundă după măsură. Revista, încărcată de material, e împodobită cu frumoase reproduceri din arta creştină spaniolă şi cu fotografii. Adresa: Pr.Alexandru Mircea - Calle Marti 44 - Barcelona - Spania.-

& UNIUNEA Asociaţiilor şi Instituţiilor româneşti din R.F.Germană şi Berlinul de vest, Bonn, I, 2-3 (Mai-Iunie 1955).- Numărul 1 pare că s'a pierdut pe drum.. Are un caracter mai mult informativ, de buletin al blocului unitar, realizat la 16 Ianuarie trecut prin constituirea, salutată pretutindeni cu bucurie (excepţii: BIRE şi simiştii, "spurcata împreunare"!), a UARG-ului. Scrisă în româneşte şi nemţeşte, revista e consacrată în special zilei de Zece Mai, sărbătoririi ei la Bonn şi în întreaga Germanie liberă, şi vizitei prinţului Nicolae, primit cu foarte multă căldură de Românii "nimănui" din Republica Federală. I.GRĂMADĂ trasează un istoric al hanului "La cerbul de aur" (Zum gulden Hirschen), la care a poposit Mihai Viteazul cu suita, în drumul spre Praga din Ianuarie 1601. Mai semnează d-l George RACOVEANU: între altele, judicioase "Propuneri pentru instaurarea păcii în Biserica ortădoxă română din exil".-

& LIBERTATEA, revistă de gândire şi acţiune românească, Madrid, 8-10 (Mai 1955.- Apărută cu mare întârziere, compensează prin conţinutul, ca totdeauna, bogat şi de înaltă calitate. Mesajul Principelui NICOLAE după faptele dela Berna e urmat de o notă amară a lui Horia STAMATU asupra "molimei" emigranţei noastre: "desvoltarea canceroasă a unei anarhii, către care omul însingurat şi dezorientat al exilului este inevitabil pornit". Noul parvenitism e explicat şi zugrăvit la perfecţie: "Odată cu pierderea comunitară a situaţiei în lume şi deci cu scoaterea din cursul unui sens al vieţii, în singurătatea soartei redusă la capriciul zarurilor, o sumă dintre noi, pierzând orice orizont, orice măsură, săraci în subiectivitate generoasă, şi astfel în continuă pierdere de sine, au început să confunde râul cu pietrele aruncate în el, sau năvoadele, şi uitând că este vorba de o repunere comunitară 'în situaţie', îşi închipuie că e posibilă o proprie punere în situaţie publică". Inevitabil, gândul l-a dus pe autor, cum ne-a dus şi pe noi, la simişti, şi mai ales la neo-simiştii de teapa lui Costică Sasu-Azorică dela "Exilul românesc".- La rândul său, celălalt redactor al revistei, Mihail Fotin ENESCU, reduce ferfeniţă faimoasa conferinţă citită de fostul român Creţeanu la Institutul universitar Carol I din Paris cu privire la "politica de pace a României faţă de Rusia sovietică", subliniind o sumă de contradicţii crase, cum ar fi aceea de a face o vină teribilă Germaniei din a se fi aliat cu URSS-ul, dar în acelaş timp a susţine că e bine ca Puterile de vest şi deci şi "satelita" (încă de pe atunci!) Românie să lege o prietenie durabilă cu Moscova. (Profităm de ocazie pentru a aminti, tot sub semnătura d-lui Enescu, judicioasele "Consideraciones sobre una futura reconstruccion de Europa", publicate în revista "Europa oprimida" dela Madrid, VI, 1).-

Nic.GUGUIANU începe un studiu, care promite, asupra federalismului; Gh. V.BUMBEŞTI arată în "Revoluţia lui Smerdiakov" descendenţa din Dostoevski a căpeteniilor şi tipurilor caracteristice sovietice; N.TIMON stă "de vorbă cu un mic criminal de răsboi" german şi are ocazia să cunoască originea şi justificările lui "ohne mich", de care e vinovată politica oarbă a aliaţilor după victorie; d-na Vera ASKER, suedeză de origine, povesteşte cu multă graţie despre familia regală şi farmecul Românilor, ajungând mai-mai să susţină erezia că "Dumnezeu ar fi Român".. La aniversarea a 450 de ani dela moartea lui Stefan cel Mare, "Martor" publică o poveste cu doi coţi de postav aurit şi două sute de galbeni", pentru a arăta cât a făcut Domnul Moldovei pentru creştinătatea apuseană, care nu l-a ajutat, în comparaţie cu Mateiaş al Ungurilor, care a primit tezaure pentru cruciada plănuită. Antoaneta Bodisco traduce (bine) din Properţiu; Horia Stamatu semnează versuri originale de alternantă frumuseţe; iar Mihail Fotin Enescu purecă o lucrare a d-lui Seicaru - "Ionel I.C.Brătianu" -, publicată în "Carpaţii".-

& CALENDARUL Bisericii Catolice Române din Statele Unite, Cleveland, 1955.- Cuprinde date ample, cu fotografii, asupra comunităţilor de Români-americani catolici şi preoţilor lor. Despre Papa Pius al XII-lea vorbeşte pe larg par. Ioan FILIP, dar biata ortografie românească e masacrată (desigur, din vina tipografului): î-i de nenumărate ori, i-se, din cauza mare-i importanţe ce avea, î-l, i-a dejunul; şi aşa mai departe. Tot I.P. prezintă "Cetatea Vaticanului". Almanahul e preţios mai ales pentru "Istoria Blajului", în "chipuri şi icoane", la care-şi dau contribuţia Irinel Drăgan şi Gh.Rusu. Sever Pop publică impresii din călătoria de anul trecut în Statele Unite, unde, printre Românii emigraţi, "a regăsit un colţ din scumpa Ţară Românească şi mai ales din Transilvania".-

Adrian Popa

&&. Guvernul reperist al lui Văşinski anunţă un concurs pentru un "monument al eliberării" din 23 August, care va fi pus la intrarea în Bucureşti dinspre Băneasa.- Şi pe cal cine-are să fie pus? regele Mihai?..

&&. CONFERINȚA DELA GENEVA. Precedată de sgomotoasa publicare a mesajului postum al evreului Einstein, menită să îngrozească lumea liberă, predispunând-o la concesii, la perspectiva dezastroaselor efecte ale atomicei rusești, procurată Sovietelor de Rosenberg, Fuchs, Pontecorvo, Greenglas și alți evrei, Conferința celor "Patru Mari", ținută sub egida unui trio tot semit: Kaganovici-Baruch-Rockefeller (ultimul prezent în carne și oase la Geneva, în delegația americană), și cu matadori nu prea convinși, se vede, de soliditatea unor principii umane, pentru a căror traducere în viață trimiseseră totuș la moarte milioane de soldați, - s'a încheiat cum era de așteptat: cu un imens Zero: nici vaerele din ocnele ce prosperează în țările "eliberate", nici jalea milioanelor de băjenari, nici propriul interes al lumii libere, nici chiar desnădejdea mamelor propriilor soldați căzuți în Corea și Indochina n'au găsit ecou la Geneva. Singurul acord la care s'a ajuns a fost acela de a se ține o nouă.. conferință, a respectivilor miniștri de externe, la toamnă; când, dacă va fi iarăș cald, aceștia vor găsi, și ei, remediul cumplitelor dureri în care agonizează omenirea e de resortul, unic, al respectivelor dactilografe sau șefi de cabinet, reuniți, natural, în conferință; până la urmă, greul hotărîrilor va cădea pe umerii portarilor dela Externe.

Câștigul, e tot al Rușilor: slăbirea spiritului defensiv al Occidentalilor, a vigilenței anticomuniste, a ritmului reînarmării, a încrederii națiunilor libere. De tragedia țărilor înlănțuite, a căror liberare o cerușe cu accente așa de patetice odată Eisenhower, se va vorbi tot mai rar. Lumea occidentală s'a lăsat sedusă de surîsul lui Hrușciov, de duhul "conciliant" al Baruch-ilor. Toți au surîs la Geneva; robii de peste cortină n'au surîs. Dar mult nu vor mai surîde nici țările occidentale!

&&. PUNERE LA PUNCT. La 16 Mai, directorul pentru Italia al organizației "Pace și Libertate", d-l Edgardo SOGNO, a ținut o conferință de presă într'un mare hotel din Roma, pentru a ilustra în fața jurnaliștilor activitatea și obiectivele de luptă ale organizației. Cum într'un număr recent al publicației "Pace e Liberta" fusese defăimată -de vreun evreiaș cu simbrie, probabil- Mișcarea Legionară, despre care se spunea că, în țară, colaborează cu comuniștii, - câțiva din redactorii "Vetrei", prezenți la conferința de presă, au cerut cuvântul și au precizat cum stau într'adevăr lucrurile: că singurii, sau aproape singurii, cari mor în lupta contra ocupantului sovietic sunt legionarii, pe câtă vreme politicienii de ieri sunt, cu puține excepții onorabile, uneltele dictaturii sovietice. D-l Sogno a luat act de precizări și a promis o rectificare în numărul următor al revistei.-

Rev. Emilian VASILOSCHI
Franziskusstr. 179/I
DÜSSELDORF /Rath
GERMANIA

Mittente:
V A T R A
Via C.Morin 6.-
R O M A
S T A M P E

Riduz.50% riferim. Art.36
convenz.Post.parigi. 3 e 4